

VÝROČNÁ SPRÁVA za rok 2012

Organizácia: **Štátna opera**
Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**
Typ hospodárenia: **štátna príspevková organizácia**

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna opera – Bohéma klub, Národná 11, B. Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 25. 4. 2013 o 11.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.stateopera.sk

Obsah

1	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2	POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	4
3	KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	5
3.1	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady.....	11
3.2	Rozpočet organizácie.....	27
3.2.1	Plnenie ukazovateľov rozpočtu	27
3.2.2	Rozbor nákladov	35
3.2.3	Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	42
3.2.4	Hodnotenie hospodárskeho výsledku	43
3.2.5	Prioritné projekty a ich plnenie	44
3.2.6	Rozbor výdavkov podľa prvkov.....	45
4	HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE	48
5	PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	49
6	ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	49
7	PERSONÁLNE OTÁZKY	58
8	CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2012 A PREHĽAD ICH PLNENIA	59
9	HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	64
10	ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL	65
11	ZÁVER	65

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Štátna opera
Sídlo:	Národná 11, 974 73 Banská Bystrica
Rezort/zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia organizácie:	1. 4. 1959
Forma hospodárenia:	štátna príspevková organizácia

Štatutárny zástupca organizácie – riaditeľ:

PhDr. Rudolf Hromada

Členovia vedenia:

Ing. Alena Kajsová	- ekonomická námestníčka ŠO, štátutárny zástupca riaditeľa
Mgr. art. Šimon Svitok	- umelecký šéf
JUDr. Ing. Martin Pernický	- právnik ŠO a vedúci THÚ
Mgr. Dana Kocianová	- vedúca marketingu
Mgr. Jaroslav Valek	- umelecký šéf výpravy
Janka Cabanová	- vedúca úseku riaditeľa

KONTAKTY:

Telefón:	00421/48/245 7105
e-mail:	sekretariat@stateopera.sk
Adresa internetovej stránky organizácie:	www.stateopera.sk

Hlavné činnosti:

Štátna opera je kultúrna a umelecká ustanovizeň v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ktorej hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických a koncertných diel. Postavenie a povinnosti upravuje Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o zriadení Štátnej opery Banská Bystrica a vydaní jej zriaďovacej listiny č. MK – 1538/1999-1 a Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o doplnení zriaďovacej listiny Štátnej opery Banská Bystrica č. MK – 2244/1999 – 1 zo dňa 3.11.1999, č. MK – 12558/2005/29688 zo dňa 21.12.2005 a č. MK 636/2011-10/1472 zo dňa 8.3.2011, ktorá vymedzuje základný účel a predmet činnosti.

2 POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie: Vo svojom poslaní plní Štátna opera (ďalej „ŠO“) úlohu kultúrnej inštitúcie s dôrazom na šírenie kultúrno-spoločenského vyžitia divákov, reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí a na kultúrno-výchovnú činnosť.

Na základe požiadaviek ústredného orgánu a zriaďovacej listiny je hlavným poslaním ŠO výroba a predvádzanie operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

ŠO je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Banskobystrickom kraji s celoslovenskou pôsobnosťou. Široká dramaturgia ŠO zabezpečuje umelecké vyžitie aj pre divákov z iných regiónov a je neoddeliteľnou súčasťou siete operných divadiel na Slovensku. Svojou tvorbou oslovuje všetky vekové kategórie a svojou dramaturgiou veľkú časť záujmových skupín obyvateľstva.

Okrem realizácie vlastných premiér a repríz usporadúva dva festivaly: Banskobystrické hudobné dni a opernú časť medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské.

Reprezentácia slovenského umenia v zahraničí je jednou zo stálych činností ŠO. ŠO vystupovala v Taliansku, Rakúsku, Švajčiarsku, Maďarsku, Poľsku, Česku, Rumunsku, na Cypre a v Japonsku.

ŠO poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku. Vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami našej prvej opernej scény SND a mnohým sa podarilo stať sa sólistami európskeho a svetového významu. Z toho vyplýva, že zdravé umelecké prostredie ŠO bolo a je vhodné pre rast umelcov najvyššej kvality. V ŠO začínali svoju umeleckú kariéru: pp. Gruberová, Orgonášová, Kopčák, Babjak a mnohí ďalší.

Hlavným predmetom činnosti Štátnej opery je utváranie podmienok na vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel.

Súčasťou plnenia hlavného predmetu činnosti sú:

- prenájom vlastných priestorov
- predstavenia na objednávku organizáciám a iným subjektom
- zapožičiavanie kostýmov

Výnosy z poskytovania služieb iným užívateľom používa ŠO na zlepšenie svojej hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie: Štátna opera by mala aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy vyplývajúce z jej poslania a spoločenskej objednávky, a to so zameraním na zefektívnenie a skvalitnenie svojej činnosti.

Hlavná činnosť:

V oblasti hlavnej činnosti plánujeme dramaturgickou pestrosťou osloviť čo najširšie spektrum diváckej obce, rôzne záujmové skupiny a vekové kategórie, pri prezentácii nášho umenia v zahraničí sa sústrediť najmä na krajiny Európskej únie a Japonsko, s dôrazom na vysokú umeleckú kvalitu, finančnú efektívnosť a spoločenskú úroveň.

Financie:

Pri hospodárení s poskytnutými a získanými finančnými prostriedkami sa budeme zameriavať na dôsledné dodržiavanie finančnej disciplíny a na hospodárne a efektívne využívanie poskytnutého bežného a kapitálového transferu v súlade s ich účelovým určením.

Z kapitálových výdavkov plánujeme po schválení a pridelení finančných prostriedkov realizovať verejnú prácu „Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici“, ktorá bola zaradená do rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 – 2014 a schválená Uznesením Vlády SR č. 459 zo dňa 6. júla 2011 pod ev. č. 248222.

Personálna oblasť:

V personálnej oblasti bude potrebné zabezpečiť doplnenie umeleckého súboru, najmä v sólistickej zložke, kvalitnými umelcami s dlhodobou perspektívou pre ŠO. V kolektívnych telesách bude potrebné stabilizovať súbor, nakoľko dochádza k veľkej fluktuácii z dôvodu neadekvátneho finančného ohodnotenia práce. Aj naďalej budeme podporovať vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

Štátna opera uzavrela s Ministerstvom kultúry SR na rok 2012 kontrakt č. MK – 319/2011-103/17 468. Kontrakt je zverejnený na internetovej adrese: www.stateopera.sk.

Článok I.

Predmet kontraktu

1. Kontrakt sa uzatvára v súlade so zákonom, zriaďovacou listinou alebo štatútom prijímateľa, na poskytovanie verejných služieb a realizáciu činností/aktivít v rámci nasledovných projektov:
  - a) „Prioritné projekty“
  - b) „Divadelná činnosť“
  - c) „Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť“
  - d) „Správa a prevádzka (prevádzková a riadiaca činnosť)“
  - e) „Public relations a marketing (propagačná činnosť)“
  - f) „Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov“

2. Projekty podľa ods. 1 písm. b) až f) a v rámci nich prijímateľom realizované činnosti/aktivity budú napĺňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:
  - 2.1. Realizácia premiér 3 inscenácií vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia (bez priorít).
  - 2.2. Realizácia vlastnej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel v počte 115 podujatí na domácej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí.
  - 2.3. Realizácia XXXIX. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské“ a XIX. ročníka jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobné dni“.

Článok II.

Platobné podmienky

1. Objem finančných prostriedkov sa stanovuje v súlade so záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2012 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

2. Príspevok zo štátneho rozpočtu poskytnutý na realizáciu projektov podľa článku I. ods. 1. v celkovej výške 3 921 125,00 eur (slovom tri milióny deväťstodvadsaťjedentisícjednostodvadsaťpäť eur), je určený na:

projekty podľa článku I ods. 1 písm. b) až e)

2.1 bežné výdavky	3 595 925,00	eur
2.2 kapitálové výdavky	0,00	eur

a

prioritné projekty podľa článku I ods. 1 písm. a)

2.3 bežné výdavky	115 600,00	eur
2.4 kapitálové výdavky	209 600,00	eur“.

Vyhodnotenie kontraktu

K 31. 12. 2012 možno konštatovať, že úlohy stanovené kontraktom boli splnené.

I. 1.a) PRIORITNÉ PROJEKTY

Tabuľka č. 3 – plnenie

(v eurách)

Názov projektu	Bežné výdavky (kategória 630)	Kapitálové výdavky (kategória 700)	Spolu	Realizácia
Prvok: 08T 0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO				
U. Giordano: Fedora (opera)	40 000	0	40 000	24.6.2012
Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici	0	190 000	190 000	realizácia bude v nasledujúcom období
E. Humperdinck: Perníková chalúpka – detská rozprávková opera	40 000	0	40 000	12.10.2012
Prvok 08T 0104 Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí				
Umelecké hostovanie ŠO v Maďarsku	8 000	0	8 000	5.5.2012
Umelecké hostovanie ŠO v Česku	8 000	0	8 000	6.7.2012
Umelecké hostovanie ŠO v Rakúsku	4 000	0	4 000	17.11.2012
Prvok 08T Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok				
Obnova nástrojového vybavenia	15 600	19 600	35 200	v priebehu roka 2012
Spolu	115 600	209 600	325 200	

Štátna opera uviedla v roku 2012 v rámci schválených prioritných projektov **slovenskú premiéru** opery **U. Giordano Fedora**, ktorou dňa **24. 6. 2012** slávnostne otvorila opernú časť tohtoročného festivalu Zámocké hry zvolenské. Inscenácia v hudobnom naštudovaní Mariána Vacha, v réžii českého režiséra Michaela Taranta s exkluzívnym obsadením hlavných postáv Talianky Cristiny Baggio, Miroslava Dvorského, domácich sólistov Zoltána Vongreya a Kataríny Perencseiovej s precíznou interpretáciou orchestra a zboru naplnila očakávania divákov aj kritiky.

Štátna opera pravidelne zaraďuje do dramaturgického plánu i diela určené detským divákom. Aj v tomto roku dňa **12. 10. 2012** uviedla po prvýkrát vo svojej histórii rozprávkovú operu **E. Humperdincka Perníková chalúpka** (podľa libreta vytvoreného na motívy rozprávky bratov Grimmovcov). Režisér Pavol Smolík zasadil príbeh rozprávky o Jankovi a Marienke do súčasnosti. Inscenácia v naštudovaní súboru Štátnej opery rozvíja detskú fantáziu a má poučný charakter. Dielo prostredníctvom rozprávkových postavičiek nadľahčeným a humorným spôsobom približuje detskému divákovi svet opery. Predstavuje zároveň vhodnú príležitosť na to, aby v Opere strávili čas rodičia spoločne so svojimi deťmi.

Dňa **5. 5. 2012** sa súbor Štátnej opery zúčastnil umeleckého hostovania v **Šalgotarjáne (Maďarsko) s operou G. Verdiho Nabucco**, a to na základe pozvania Zväzu Slovákov v Maďarsku, Slovenskej menšinovej samosprávy mesta Šalgotarján a Osvetového strediska J. Attilu v Šalgotarjáne. Predstavenie malo vysokú umeleckú, ale aj spoločenskú úroveň, ktorú svojou účasťou podporili aj veľvyslanec SR v Maďarsku, primátorka mesta Šalgotarján, viceprimátorka mesta Banská Bystrica a ďalší zástupcovia mesta a usporiadateľa. Okrem domáceho publika sa na ňom zúčastnili aj Slováci z viacerých maďarských obcí Peštianskej, Novohradskej a Hevešskej župy.

Skandujúci diváci ako i kvalitné predstavenie utvrdilo usporiadateľov v pokračovaní už dávno začatej veľmi úspešnej spolupráce.

Dňa **6. 7. 2012** sa uskutočnilo umelecké hosťovanie Štátnej opery v obci **Hukvaldy (Česko)**, kde sa Štátna opera prezentovala v rámci XIX. ročníka Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy s operou **G. Verdi *Simon Boccanegra***.

Dňa **17. 11. 2012** sa uskutočnilo umelecké hosťovanie Štátnej opery v **Hainburgu (Rakúsko)**. Orchester pod vedením dirigenta Mariána Vacha, sólisti Štátnej opery a jedna hosťujúca sólistka sa predstavili v Kulturfabrik Hainburg s koncertom **„Highlights aus Oper, Operette und Musical“**, ktorý zorganizovala v rámci cyklu koncertov vážnej hudby už tradične miestna spoločnosť Hainburger Haydnengesellschaft.

Finančné prostriedky pridelené v rámci prioritného projektu „Obnova nástrojového vybavenia“ boli v roku 2012 vyčerpané v plnej výške na menšie opravy hudobných nástrojov ako aj na nákup hudobných nástrojov (husle, klavír) a náhradných dielov na hudobné nástroje.

I.1.b. DIVADELNÁ ČINNOSŤ a I. 2.1. REALIZÁCIA PREMIÉR 3 INSCENÁCIÍ vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia (bez priorit)

V sledovanom období sme zrealizovali **tri scénické premiéry**, a to operu **W. A. Mozart: *Cosi Fan Tutte***, tanečnú drámu **G. Bizet, R. Šchedrin, D. Dinková: *Carmen*** a klasickú operetu **F. Lehár: *Cárovíč***.

I.1.b. DIVADELNÁ ČINNOSŤ a I. 2.2. REALIZÁCIA VLASTNEJ PRODUKCIE hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel v počte 115 podujatí na domácej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí

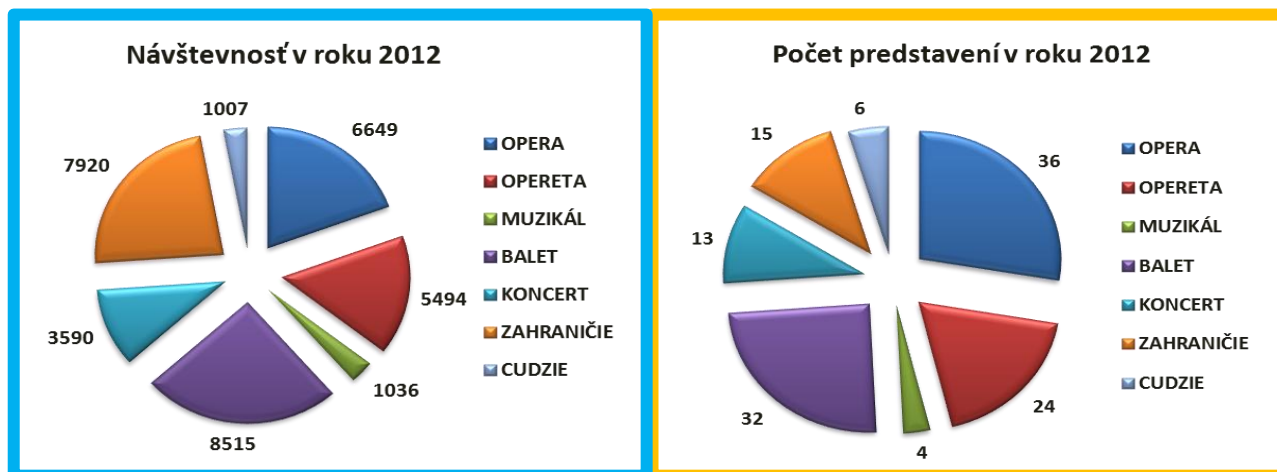
Štátna opera sa priebežne zaoberá šírením vlastnej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel na domácej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí.

Uviedli sme spolu 124 hudobno-dramatických podujatí vrátane koncertných a tanečných diel a 6-tich hosťovaní v zahraničí (2x Japonsko, 2x Rakúsko/Viedeň, Hainburg, Maďarsko/Šalgotárján a Česká republika/Janáčkovy Hukvaldy). Tieto podujatia navštívilo **33 204 návštevníkov**.

Na pôde Štátnej opery sa predstavilo **6 hosťujúcich súborov** (1 v rámci ZHZ a 3 v rámci BBHD, z toho sa dve podujatia uskutočnili v priestoroch Bohéma klubu), ktoré spolu odohrali 6 predstavení.

Celkom si všetky podujatia pozrelo **34 211 divákov**. (Graf 1 a Graf 2, str. 9)

Graf 2 Návštevnosť v roku 2012

Graf 1 Počet predstavení roku 2012

V roku 2012 sme sa snažili do programovej štruktúry divadla zaradiť repertoárové diela v takom zložení, ktoré by uspokojilo čo najširšie publikum jednak v Banskej Bystrici a jej okolí, jednako vo vzdialenejšom okolí. Najväčší divácky úspech spomedzi operného repertoáru majú tituly *Nabucco* a *Simon Boccanegra* (obidva z pera slávneho talianskeho skladateľa Giuseppe Verdiho) a Pucciniho opera *Madama Butterfly*. Svojim národným koloritom si vysokú popularitu udržiava aj slovenská opera Krútnava od skladateľa Eugena Suchoňa. Menší okruh priaznivcov má komická opera G. Donizettiho *Nápoj lásky*. Moderná Cikkerova opera *Coriolanus* si svoju cestu k bystrickému publiku ešte stále hľadá.

Z ľahšieho žánra (predovšetkým opereta a muzikál) si divákov získala opereta Franza Lehára *Cigánska láska*. Premiéra tohto na Slovensku neznámeho diela predstavovala zo strany Štátnej opery pokus získať si divákov aj na menej uvádzané operetné diela, čo sa nepochybne podarilo, o čom svedčí trvalý záujem návštevníkov. Napriek novinkám ostáva náš divák verný pôvodným titulom ako *Vojvodkyňa z Chicaga*, *Grófka Marica* či *Veselá vdova* – vypovedajú o tom početne navštevované predstavenia. Veľkému diváckemu záujmu sa naďalej teší i muzikál *My fair lady*.

Jednou z dominant činnosti Štátnej opery je práca s deťmi a mládežou. Najmladšieho diváka si naklonila tanečná rozprávka J. Pauera *Ferdo mravec*. Režisérka tejto inscenácie Dana Dinková obohatila jej súčasnú podobu o aktuálne texty s etickým posolstvom pre mladú generáciu, čo sa stretlo s veľkým ohlasom. Medzi najpopulárnejšie diela u mládeže naďalej patria tituly *Gypsy roots* a *Biele peklo*.

V priebehu roka sme sa rozlúčili s baletom M. Jarrea *Chrám Matky Božej* a komickou operou G. Donizettiho *Nápoj lásky*.

Uviedli sme **sedem premiér koncertov: Novoročného, Valentínskeho, Veľkonočného, Symfonického, Slávnostného koncertu pri príležitosti osláv 68. výročia SNP a 20. výročia prijatia Ústavy SR, Symfonického koncertu s víťazkou Medzinárodnej klavírnej súťaže FORUM PER TASTI 2012 z Lotyšska a Vianočného koncertu.**

Zúčastnili sme sa na **troch zahraničných zájazdoch** (okrem zahraničných zájazdov zrealizovaných v rámci priorít).

V dňoch **18. 1. až 29. 1. 2012 absolvovali sólisti Štátnej opery** K. Perencseiová, A. Trgová, Š. Svitok, D. Šimo, M. Hýrošš, hosťujúca sólistka M. Múdra a klaviristka M. Svitková **päť koncertov**

v Jokohame (**Japonsko**) v koncertných sálach: Hodogaya Public Hall, Sugita Theatre (2x), Fujisawa City Hall a Zushi City Culture Hall. O koncerty bol veľký záujem a spolu ich navštívilo okolo 2500 divákov. Operné turné banskobystrických sólistov v Japonsku malo mimoriadne priaznivé ohlas.

Dňa **14. 6. 2012** sa vo **Viedni/Rakúsko** uskutočnil na základe pozvania Rakúsko-slovenského kultúrneho spolku vokálny koncert „**Perly hudobných veľikánov**“ v podaní sólistov Štátnej opery O. Hromadovej, D. Šima a Š. Svitka za klavírneho sprievodu M. Svitkovej. Koncert sólistov bol odmenený dlhotrvajúcim potleskom a standig ovation.

V dňoch **30. 6. až 14. 7. 2012** sa uskutočnilo v poradí už 23. koncertné turné sólistov Štátnej opery v **Japonsku**. Banskobystrickí operní speváci O. Hromadová, K. Perencseiová, Š. Svitok, D. Šimo, hosťujúca sólistka M. Múdra za klavírneho sprievodu M. Svitkovej uviedli v mestách Otaru, Sapporo, Kitahiroshima, Kurume, Omuta a Kumamoto šesť koncertov. Tieto si pozrelo 4 440 skandujúcich divákov.

I. 1.c) EXPOZIČNÁ, VÝSTAVNÁ A PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ a I.2.3. REALIZÁCIA XXXIX. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ“ a „XIX. ročníka jesenného hudobného festivalu „BANSKOBYSTRICKÉ HUDOBNÉ DNI“

V dňoch 24. 6. až 30. 6. 2012 sme zrealizovali **XXXIX. ročník medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské**. V programe tohtoročnej opernej časti Zámockých hier zvolenských dominovali dve slovenské premiéry (domáca inscenácia veristického titulu **Fedora** a koncertné naštudovanie *Beatrice di Tenda*), ktoré boli vyvážené predstavením Pucciniho opery *Edgar* v podaní operného súboru Divadla F. Xavera Šaldy Liberec (táto inscenácia bola vysoko ocenená na pražskom festivale Opera 2011). Domáci súbor sa predstavil s Mozartovou operou *Così fan tutte*. Festival ukončila Štátna opera jedným z vrcholných diel G. Verdiho *Simon Boccanegra* so zahraničnými interpretmi v hlavných úlohách. Komornejším avšak rovnako kvalitným podujatím bol koncert mladých vokálnych umelcov Mladosť na zámku, ktorý sa stal neoddeliteľnou súčasťou tohto festivalu.

V dňoch 12. až 19. 10. 2012 sa uskutočnil už XIX. ročník jesenného hudobného festivalu BANSKOBYSTRICKÉ HUDOBNÉ DNI. Program festivalu ponúkol svojim priaznivcom okrem vážnej hudby aj žánre, ktoré diváci nemajú možnosť v Štátnej opere bežne počuť a vidieť, a to džez, muzikálové melódie a i. Dramaturgia festivalu splnila zámer osloviť čo najširšie spektrum divákov všetkých vekových kategórií. V rámci profilovania hudobnej kultúry mesta získal festival nezastupiteľnú pozíciu.

(Viac informácií o festivaloch uvádzame v Čl. 3.1 Činnosti organizácie časť Festivaly)

I. 1.d) SPRÁVA A PREVÁDZKA (PREVÁDZKOVÁ A RIADIACA ČINNOSŤ)

Správa a prevádzka Štátnej opery bola v roku 2012 plynulo zabezpečovaná.

I. 1.e) PUBLIC RELATIONS A MARKETING (PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ)

Štátna opera využíva vo svojej marketingovej činnosti všetky techniky komunikačného mixu (reklamu, podporu predaja, priamy marketing, public relations a osobný predaj), pričom dominantné postavenie má osobný predaj, public relations a priamy marketing.

Hlavným cieľom našej marketingovej komunikácie je získavanie nových divákov a udržanie stálych návštevníkov, poskytovanie komplexných informácií o predstaveniach všetkými dostupnými marketingovými prostriedkami a vytváranie a zachovávanie priaznivej verejnej mienky o Štátnej opere (viac v súhrne hlavných úloh a činností na rok 2012 – bod 9).

I. 1. f) SPRÍSTUPŇOVANIE KULTÚRY A PODPORA NÁVŠTEVNOSTI PROSTREDNÍCTVOM KULTÚRNYCH POUKAZOV

V roku 2012 Štátna opera prevzala od návštevníkov 8 721 kultúrnych poukazov.

3.1 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

Programová štruktúra sa v roku 2012 vyznačovala dynamickou dramaturgiou, ktorá reflektovala na európske trendy objavovania kvalitných diel talianskeho romantizmu (a zachovávala v tomto svoju vlastnú dlhodobú dramaturgickú líniu). Zároveň nasadila do repertoáru také diela, ktoré tvoria rovnováhu k menej známym alebo divácky náročnejším titulom, pričom reaguje aj na potrebu motivovania detí a mládeže k návštevám divadla. Za mimoriadny dramaturgický a inscenačný počin roku 2012 odborná kritika označila naštudovanie veristickej opery G. Verdiho *Fedora*, a to v slovenskej premiére.

Uvedených bolo päť scénických premiér a jedno koncertné naštudovanie opery, orchester a zbor Štátnej opery odohrali niekoľko veľkých premiérových koncertov i príležitostné koncerty pod taktovkou domácich dirigentov. Z pravidelných činností Štátnej opery v hodnotení uvádzame januárové a júlové reprezentačné turné sólistov v Japonsku, festival Zámocké hry zvolenské a jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni. Umelecký súbor Štátnej opery zároveň absolvoval viacero zahraničných hosťovaní, a to v Rakúsku, Maďarsku a Česku.

Popri svojej hlavnej činnosti Štátna opera organizovala aj množstvo sprievodných podujatí a aktivít venovaných v prospech zintenzívnenia kontaktu s divákmi. Medzi ne patria odborné prednášky o inscenovaných dielach, exkurzie po opere určené pre deti, organizovanie výstav výtvarného umenia a pod.

Premiéry hudobno-dramatických diel (3 opery, 1 opereta, 1 tanečná dráma)

W. A. Mozart
Cosi fan tutte
16. 3. 2012

G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková
Carmen
27. 4. 2012

U. Giordano
Fedora
24. 6. 2012

E. Humperdinck:
Perníková Chalúpka
12. 10. 2012

F. Lehár:
Cárovič
14. 12. 2012

Wolfgang Amadeus Mozart: *Cosi fan tutte*

Hudobné naštudovanie a dirigent: Igor Bulla
Réžia: Jana Andělová Pletichová
Kostýmy: Roman Šolc
Scéna: Jaroslav Milfajt
Zbormajster: Ján Procházka
Premiéra: 16. 3. 2012
Reprízy: 5

Komická opera s libretom Lorenza Da Ponteho po prvý krát uvedená 26. 1. 1790 v Burgtheater vo Viedni si dodnes udržiava svoje miesto v rebríčku dvadsiatich najhranejších oper.

Osoby a obsadenie:

Fiordiligi: Katarína Perencseiová

Dorabella:	Lucia Duchoňová
Ferrando:	Dušan Šimo
Guglielmo:	Martin Popovič
Despina:	Dominika Doniga
Don Alfonzo:	Šimon Svitok

Lorenzo Da Ponte použil obľúbenú zápletku postavenú na zámene snúbencov známu už z 13. storočia. Dielo je zároveň ukázkou vokálnej techniky a mozartovského vokálneho štýlu interpretov. Opera v režijnom nastudovaní Jany Pletichovej mala veľký úspech.

Hodnotenie kritikov:

Michaela Mojžišová: Omladenie nie je všetko, SME, 20. 3. 2012

Pavel Unger: Škola milencov mohla byť aj dnes, Pravda, 19. 3. 2012

G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková: Carmen

Réžia a choreografia:	Dana Dinková
Kostýmy:	Adriena Adamíková
Scéna:	Lucia Šedivá
Premiéra:	27. 4. 2012
Reprízy:	7

Štátna opera uviedla tentoraz známy titul Carmen ako celkom nový umelecký tvar – spojenie hudby G. Bizeta a R. Ščedrina s tancom, operným spevom a hovoreným slovom pri ponechaní základnej témy. Cieľom predstavenia je určitým spôsobom nastaviť zrkadlo našej spoločnosti.

Na premiére účinkovali:

Carmen:	Beata Gaálová
José:	Andrej Andrejkovič
Veštica (Smrť):	Katarína Perencseiová
Michaela:	Veronika Szabová
Toreador:	Marián Ďurčo

Dej nesie príbeh Carmen, Josého, Toreadora a Micaely. Ich osudy a životné situácie riadi postava Veštice - Smrti. Prihovára sa k nim a núti ich uvažovať nad životom a nad tým, čo pre dnešné ženy znamená láska a sloboda. Dielo sa teší veľkej popularite u divákov všetkých vekových kategórií.

Umberto Giordano: *Fedora* – premiéra opery uvedená v rámci festivalu ZHZ
Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach

Réžia: Michael Tarant

Kostýmy: Klára Vágnerová

Scéna: Tomáš Moravec

Zbormajsterka: Iveta Popovičová

Premiéra: 24. 06. 2012 v rámci ZHZ

Reprízy: 3

Opernú časť Zámockých hier zvolenských otvorila opera Umberta Giordana *Fedora* v hudobnom naštudovaní Mariána Vacha a v réžii českého režiséra Michaela Taranta.

Skladateľ Umberto Giordano napísal toto dielo na námiet divadelnej hry Victorienu Sardoua *Fedora*.

V sólistických partoch sa predstavili:
Fedora Romazov: Cristina Baggio

Olga Sukarev: Katarína Perencseiová

Loris Ipanov: Miroslav Dvorský

De Siriex: Zoltán Vongrey

Dimitr: Diana Deáková

Desire: Peter Schneider

Baron Rouvel: Robert Smiščík

Cirillo: Marián Lukáč

Borov: Igor Lacko

Gretch: Ivan Zvarík

Lorek: Marián Lukáč

Hneď po svojom vzniku sa dielo stalo vyhľadávanou súčasťou repertoáru operných divadiel a postava Fedory profilovou rolou mnohých operných primadon. Najslávnejšia ária Lorisa „Amor ti vieta...“ o zakázanej láske je síce krátkou, no jednou z najkrajších tenorových árií talianskeho verizmu.

Výber z recenzií:

 Pavel Unger: *Fedora* na Slovensku, bez strechy nad hlavou, Pravda, 26. 6. 2012

 Michaela Mojžišová: Prvá *Fedora* u nás, SME, 26. 6. 2012

Engelbert Humperdinck: *Perníková chalúpka***Hudobné naštudovanie:** Ján Procházka**Dirigenti:** Marián Vach, Ján Procházka**Réžia:** Pavol Smolík**Kostýmy:** Ľudmila Várossová**Scéna:** Jaroslav Valek**Choreografia:** Elena Záhoráková**Zbormajsterka:** Iveta Popovičová**Premiéra:** 12. 10. 2012 v rámci BBHD**Reprízy:** 3

Premiéra trojdejstvovej opery sa uskutočnila 23. 12. 1893 v Hoftheater vo Weimare a dirigoval ju slávny Richard Strauss. Na margo Perníkovej chalúčky povedal, že ide o „majstrovské dielo najvyššej kvality. Dielo nové, originálne a autenticky nemecké.“

V októbri bola Perníková chalúpka po takmer 120 rokoch od jej svetovej premiéry prvýkrát uvedená aj v Štátnej opere.

V hlavných úlohách:**Otec:** Martin Popovič**Matka:** Patrícia Solotruková**Janko:** Denisa Hamarová a.h.**Marienka:** Katarína Perencseiová**Ježibaba:** Dušan Šimo**Mužiček z rosy,****Piesočný mužiček:** Michaela Sojčáková

V Štátnej opere dostala inscenácia aktualizovanú podobu, ktorá detským jazykom upozorňuje na problematiku vzťahu detí s dospelými, na povrchné rodinné súžitie i na nebezpečenstvo konzumného spôsobu života vrátane navštevovania fastfoodov.

Inscenácia je orientovaná predovšetkým na detských divákov, a to už od tých najmenších. Svoje poslanie plní, čo dokazujú i rodinné návštevy predstavenia. Pozitívne sa o inscenácii vyjadrila zároveň aj odborná kritika. Perníková chalúpka má všetky predpoklady na to, aby prostredníctvom umelecky zvládnutého inscenovania priťahovala aj naďalej do divadla tak deti ako aj ich rodičov.

Výber z recenzií:

Pavel Unger: McDonaldotská chalúpka pod Urpínom, Pravda, 19. 10. 2012

Michaela Mojžišová: Namiesto perníkov hranolčeka a hamburgery, SME, 23. 10. 2012

Pavel Unger: Perníková chalúpka v Banskej Bystrici, http://operaplus.cz/vikendovy_operni_triptych_na_slovensku/ [14. 2. 2013]

Franz Lehár: *Cárovič*
Hudobné naštudovanie

a dirigent:	Marián Vach
Réžia:	Dagmar Hlubková
Kostýmy:	Eliška Zapletalová
Scéna:	Martin Víšek
Choreografia:	Petr Miller
Zbormajsterka:	Iveta Popovičová
Premiéra:	14. 12. 2012
Reprízy:	3

Osoby a obsadenie:

Sonja:	Katarína Perencseiová
Cárovič:	Dušan Šimo
Máša:	Helena Becse Szabó a.h.
Ivan:	Martin Popovič
Veľkoknieža:	Šimon Svitok
Predseda vlády:	Marián Hadraba
Grófka:	Alena Hodálová
Lina:	Alžbeta Trgová
Bardolo:	Peter Schneider
Komorník:	Anton Kožák
Oľga	Diana Deáková

Veľká klasická opereta, ktorá vznikla podľa literárnej predlohy poľskej autorky Gabriely Zapolskej. Jej premiéra sa uskutočnila v roku 1927 v Berlíne, a to hneď s veľkým úspechom. Napriek tomu, že ide o dielo „ľahšieho žánru“, nechýbajú mu ani vážne tóny a ponúka vypäté melódie priam Pucciniovského štýlu, reprezentované dvomi ústrednými postavami (soprán, tenor). Dej operety bol pôvodne situovaný do 18. storočia a vystupoval v ňom Alexej Petrovič, syn cára Petra Veľkého. Cárovič sa zaľúbil do Fínky a odcestoval s ňou do exotického Talianska – pod tlakom otca sa však musel vrátiť naspäť do Ruska, kde bol uväznený.

V Štátnej opere bola opereta *Cárovič* uvedená po prvýkrát v jej histórii. Zaradovanie operiet do dramaturgického plánu divadla (obyčajne ako poslednú premiéru v roku) zároveň plní celospoločenskú úlohu zachovania operety ako žánru na Slovensku. Momentálne je Štátna opera jedinou ustanovitzňou, ktorá tento žáner prevádzkuje, pričom sa snaží o vyváženú nasadzovanie klasických známych operiet rakúskej a maďarskej proveniencie s dielami menej hrávanými no divácky nemenej atraktívnymi.

Opereta *Cárovič* je typizovaným dielom viedenského okruhu, ktoré je vhodné nielen pre návštevníkov začínajúcich s návštevami operného divadla, ale aj pre tých, ktorí holdujú ľahším žánrom artificiovej hudby a taktiež pre mládež a starších žiakov.

Recenzia:

Mária Glocková: Opereta bez šťastného konca, HUDOBNÝ ŽIVOT, ročník XLV č. 1-2, rok 2013, str. 37

Premiéry koncertov**(bez premiér koncertov realizovaných v rámci festivalu ZHZ)****NOVOROČNÝ KONCERT – 5. 1. 2012**

V dvoch častiach, opernej a operetnej, sa divákovi predstavili hosťujúci i domáci sólisti Štátnej opery, ktorých sprevádzal orchester Štátnej opery pod taktovkou Igora Bullu. V tradičnom Novoročnom koncerte účinkovali Monika Fabianová, Ľubica Vargicová, Igor Strojín, Zoltán Vongrey, Šimon Svitok a Ivan Zvarík. Koncert bol zostavený z árií divácky obľúbeného romantického repertoáru (R. Wagner, G. Bizet, G. Verdi a G. Donizetti). Druhá polovica večera patrila ľahšej múze (G. Gerschwin, J. Block, A. L. Webber a ďalší).

VALENTÍNSKY KONCERT - 14. 2. 2012

Pod taktovkou Mariána Vacha zazneli na populárne ladenom Valentínskom koncerte piesne z operiet F. Lehára a E. Kálmána v interpretácii sólistov Štátnej opery O. Hromadovej, A. Trgovej, H. Becse Szabó, D. Šima a P. Schneidra. Koncert mal u divákov veľký úspech.

ANTONÍN DVOŘÁK: STABAT MATER – 3. 4. 2012

Oratórium pre sóla, zbor a orchester zaznelo v podaní sólistov Kataríny Perencseiovej, Jany Kurucovej, Dušana Šima a Ivana Zvaríka pod taktovkou dirigenta Mariána Vacha. Dielo Stabat Mater sa považuje za prvé české oratórium. Text vychádza z latinského hymnu Stabat mater dolorosa, ktorý vznikol pravdepodobne v 13. storočí. Do tohto diela prizvalo umelecké vedenie Štátnej opery slovenskú mezzosopranistku Janu Kuručovú, sólistku Deutsche Oper Berlin, ktorá vystupovala na Slovensku prvý raz.

HUDOBNÉ TÓNY S AKADEMIU UMENÍ – 30. 4. 2012

Symfonický koncert pod názvom Hudobné tóny s Akadémiou umení uviedla Štátna opera v spolupráci s banskobystričskou Akadémiou umení. V prvej časti zaznela skladba Inizio mladej začínajúcej skladateľky Zdenky Skrutekovej. Táto kompozícia bola jej záverečnou prácou na FMU AU. V druhej časti sa v Husľovom koncerte g mol Maxa Brucha predstavil Oldřich Husák, člen orchestra Štátnej opery a absolvent FMU AU.

Spoluúčinkoval orchester Štátnej opery, dirigoval Marián Vach.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT PRI PRÍLEŽITOSTI OSLÁV 68. VÝROČIA SNP A 20. VÝROČIA PRIJATIA ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY – 30. 8. 2012

Štátna opera pravidelne participuje na najvýznamnejších slávnostných príležitostiach v meste. Jedným z nich sú aj každoročné oslavy SNP, ku ktorým prispieva samostatným koncertným podujatím. V roku 2012 sa k oslavám pripojilo i 20. výročie prijatia Ústavy SR. Z tohto dôvodu boli do repertoáru koncertu vybrané diela korešpondujúce so slávnostnou príležitosťou. Samotné jeho predvedenie sa konalo v areáli Múzea SNP v exteriéri, takže jeho divákmi sa stali jednak občania,

ktorí program Štátnej opery systematicky vyhľadávajú i náhodní prítomní na oslavách SNP v meste. Spolu s orchestrom Štátnej opery sa predstavili i jej zbor a sólisti Patrícia Solotruková, Michal Hýrošš a Zoltán Vongrey. Koncert hudobne naštudoval a dirigoval domáci dirigent Igor Bulla.

SYMFONICKÝ KONCERT – 30. 11. 2012

Na jeseň bol už tradične v Štátnej opere usporiadaný koncert venovaný symfonickej hudbe. Uvedené boli dve veľké diela hudby 19. storočia: Symfónia č. 8, h mol – „Nedokončená“ Franza Schuberta a Klavírny koncert č. 2 f mol, op. 21 Fryderika Chopina. Koncert bol zahájený číslom v podaní samostatného vystúpenia orchestra Štátnej opery – koncertne bola predvedená predohra zo známej romantickej opery Carmen Georga Bizeta. Hostkou a hlavnou hviezdou Štátnej opery bola klavírna virtuózka Maija Karklina. Táto lotyšská umelkyňa sa v roku 2012 stala víťazkou Medzinárodnej klavírnej súťaže *Forum per tasti* a zároveň získala Cenu Štátnej opery. Výsledkom ocenenia zo strany banskobystrickej Opery bolo i pozvanie na umelecké hostovanie so samostatným klavírnym recitálom. Celý koncert hudobne naštudoval a dirigoval domáci dirigent Igor Bulla.

Symfonické koncerty tvoria trvalú súčasť dramaturgie Štátnej opery. Sú dôležité pre rozvoj herných schopností hráčov operného orchestra, rozširuje sa diapazón poznania umelcov Štátnej opery v hudbe, neoperných žánrov. Zároveň prináša do Banskej Bystrice symfonickú, teda koncertnú produkciu, ktorej je v tomto meste stále nedostatok.

VIANOČNÝ KONCERT – 21. 12. 2012

Vianočný koncert patrí k podujatiam, ktoré Štátna opera pre svojich divákov každoročne pripravuje a ide o verejnosťou očakávanú udalosť. V roku 2012 bola jeho dramaturgia orientovaná netradične tak, aby sa v ňom prezentovala zložka umeleckého súboru, ktorá ako samostatné teleso dostáva priestor na realizáciu len zriedkavo – predstavil sa zbor Štátnej opery, pričom základom koncertu boli zborové a ansámblové operné scény, ku ktorým pribudol repertoár vianočného a koncertného typu. Odznali časti diel skladateľov G. Verdiho, G. Rossiniho, G. Donizettiho, B. Smetanu, P. I. Čajkovského, a ďalších. Koncertné čísla boli uvedené z tvorby G. F. Händela (populárne Hallelujah), A. Adama či P. Zagara – všetko diela orientované na vianočné obdobie.

Vianočný koncert hudobne naštudoval a dirigoval domáci dirigent Ján Procházka, zbor pripravila Iveta Popovičová. Na programe sa podieľal aj balet Štátnej opery pod vedením Dany Dinkovej, ktorá sa zhostila i réžie celého koncertu. Všetci účinkujúci sa predstavili v divadelných kostýmoch a zároveň predvádzali aj scénické kreácie, takže nešlo o statický hudobno-spevný koncert v tradičnom slova zmysle.

Návštevníkmi podujatia bola široká kultúrna verejnosť z Banskej Bystrice a jej okolia, rodiny s deťmi, mládež i skalní priaznivci operného umenia.

Festivally

Operná časť medzinárodného letného divadelného a operného festivalu ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ

39. ročník festivalu Zámocké hry zvolenské sa niesol v tradičnom duchu. Na festivale odzneli dve operné premiéry – jedna inscenovaná a druhá koncertná, obidve s účasťou zahraničných sólistov. Mladí začínajúci speváci predviedli svoj talent na koncerte *Mladosť na zámku*. Súčasťou festivalu bolo aj hostovanie divadla F. X. Šaldy z Liberca s operou G. Pucciniho *Edgar*. Štátna opera uviedla zo svojej produkcie operu *Così fan tutte* W. A. Mozarta v domácom obsadení a Verdiho *Simona Boccanegra* so zahraničnými sólistami v hlavných úlohách.

Premiéra opery

Dňa 24. 6. 2012 sa na Nádvorí Zvolenského zámku uskutočnila premiéra opery **U. Giordano: *Fedora***.

Repertoárové predstavenie

W. A. Mozart: *Così fan tutte* – 26. 6. 2012

V druhý festivalový večer zazneli Mozartove *Così fan tutte*, ktoré sú napriek rakúskemu pôvodu skladateľa talianskou operou par excellence. Toto dielo plné flirtu a jemnej erotiky je typickým vrcholným prejavom klasicistického belkanta.

Predvedenie opery sa v tento večer z dôvodu nepriaznivých poveternostných podmienok muselo presunúť z nádvorja zámku do Divadla J. G. Tajovského vo Zvolene.

Hostujúce divadlo – Divadlo F. X. Šaldy v Liberci (Česká republika)

G. Puccini: *Edgar* – 27. 6. 2012

Dirigent: Martin Doubravský, réžia: Martin Otava, scéna: Ján Zavorský, kostýmy: Dana Svobodová, zbormajster: Martin Veselý. Účinkovali: Lívia Obručník Vénosová, Kateřina Jalovcová, Rafael Alvarez, Pavel Vančura, Anatolij Orel. Spoluúčinkoval orchester a zbor Divadla F. X. Šaldy.

Divadlo s bohatou tradíciou nesie meno geniálneho českého umeleckého polyhistora Františka Xavera Šaldy.

Divadlo má tri umelecké súbory – činohru, operu a balet. Pre operný súbor je typická dramaturgia hľadajúca aj v oblasti menej hrávaných diel. V tomto hľadačstve je liberecký súbor blízky banskobystrickému, ktorý práve túto Pucciniho operu uviedol v slovenskej premiére v roku 1988. Na prehliadke českých operných divadiel v uplynulom roku získala liberecká inscenácia *Edgara* dve hlavné ceny a na ZHZ mala svoju oficiálnu derniéru.

Koncert operných árií s klavírnym sprievodom

MLADOŠŤ NA ZÁMKU – 28. 6. 2012

Na koncerte Mladosť na zámku sa úspešne predstavili najmladšie nádeje slovenskej opernej scény Mariana Hochelová, Alena Kropáčková a Ľubomír Popík. V priestoroch Kráľovskej siene Zvolenského zámku ich na klavíri sprevádzala Xénia Maskalíková.

Koncertná premiéra opery

V. Bellini: *Beatrice Di Tenda* - 29. 6. 2012

Slovenská premiéra.

Opera v 2 dejstvách. Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach, zbormajsterka: Iveta Popovičová, koncertný majster: Michal Hudák

Účinkovali: Clara Polito, Tarra Erraught, Leonardo Ferrando, Sergio Bologna, Peter Schneider, zbor a orchester Štátnej opery.

Koncertné uvádzanie náročných belkantových oper na festivale ZHZ sa už stalo tradíciou a slovenská premiéra Belliniho Beatrice di Tenda patrila k jeho tohtoročným vrcholom.

Dielo jedného z bezprostredných Verdiho predchodcov prežíva na zahraničných javiskách už viac než polstoročie doslova renesanciu. U nás sa tento vrcholný produkt romantického belkanta udomácňuje len postupne. Skladateľ v tejto opere predbehol dobu najmenej o desaťročie. Cítíme v nej verdiovské dimenzie a Bellini neváhal dramatickej pravdivosti obetovať aj dobové konvencie. Koncertné uvedenie tohto diela sa stretlo s mimoriadne priaznivým ohlasom u publika.

Repertoárové predstavenia s hosťujúcimi sólistami zo zahraničia

G. Verdi: *Simon Boccanegra* – 30. 6. 2012

V posledný deň opernej časti festivalu ZHZ odznelo na nádvorí zámku dielo napísané podľa drámy španielskeho dramatika A. G. Guttierrez. Operu Simon Boccanegra napísal Verdi v roku 1857 a dnes sa hráva prepracovaná verzia, ktorá je takmer o štvrtstoročie mladšia. Hoci milovníci Verdiho oper nájdú v tomto diele všetko, čo zrelého majstra charakterizuje, skladateľ v Simonovi Boccanegrovi kráča už k podobe hudobnej drámy, dovŕšenej v dvoch shakespearovských prepisoch – Otellovi a Falstaffovi.

Opera zaznela pod taktovkou dirigenta Štátnej opery Igora Bullu s plejádou európskych sólistov v hlavných úlohách – Chiarou Taigi, Mariom Malagninim, Evezom Abdullom, Krumom Galabovom a Danielom Borowskim.

V tomto roku počasie festivalu prialo. Iba v jednom prípade (W. A. Mozart: *Così fan tutte*) bolo predstavenie presunuté do Divadla JGT vo Zvolene. V úžasnej atmosfére Zvolenského zámku sme mali možnosť vypočuť si skvelé interpretačné umenie našich hostí, potešiť sa s mnohopočetným publikom a jeho fantastickými reakciami.

Festival ZHZ má dnes už nespochybniteľné miesto medzi európskymi festivalmi. Svedčí o tom i návšteva divákov zo zahraničia. Povedomie o festivale a kvalita hudobných naštudovaní má stúpajúcu tendenciu a v blízkej budúcnosti určite budeme svedkami záujmu o festival aj zo strany odbornej európskej hudobnej obce.

Výber z recenzií:

Pavel Unger: Vo Zvolene viac hviezd na nebi ako na javisku, Pravda, 02. 7. 2012

Vladimír Blaho: Opera na Zvolenskom zámku, Operaslovakia, 02. 7. 2012

Počet podujatí v rámci ZHZ spolu: 6

Jesenný hudobný festival BANSKOBYSTRICKÉ HUDOBNE DNI 2012

XIX. ročník jesenného festivalu Banskobystrické hudobné dni bol dramaturgicky orientovaný v súlade s jeho dlhodobou koncepciou tak, aby obsiahol tie hudobné a divadelné žánre, ktoré majú na ňom stabilné miesto. Jeho súčasťou bola operná premiéra realizovaná Štátnou operou, komorné koncerty klasickej hudby i džezu, predstavenie hostujúceho divadla s muzikálovými piesňami, operná inscenácia hostiteľského divadla v exkluzívnom sólistickom obsadení a napokon i veľké vokálno-inštrumentálne dielo. Všetky podujatia boli divácky úspešné nepochybne i vďaka atraktívnym hostujúcim umelcom a pútavému programu.

Premiéra opery

V dňoch 12. a 13. 10. 2012 sa v Štátnej opere konala premiéra opery **Engelberta Humperdincka: *Perníková chalúpka***.

Komorný koncert hostujúcich umelcov

Koncertné fantázie pre klarinet a klavír – 14. 10. 2012

V podaní dvoch španielskych koncertných umelcov zazneli skladby skladateľov Slovenska, Česka a Maďarska (K. Koreňová, I. Bázlik J. Šimíček, B. Kovács,), diela talianskeho operného romantizmu v úprave pre klarinet a klavír (G. Rossini, G. Verdi – L. Bassi), ďalších (neskoro)romantických skladateľov S. Rachmaninova a C. Nielsena, ako i populárne melódie G. Gershwina a V. Montiho. Sólisticky sa v netradičnom spojení predstavili Luis Alberto Requejo (klarinet) a Miriam Cepeda (klavír). Koncert bol určený priaznivcom komornej hudby a záujemcom vyhľadávajúcim súčasné skladateľské umenie, ktoré tvorilo významnú časť jeho dramaturgie.

Predstavenie hosťujúceho súboru

Golden Broadway - 15. 10. 2012

Pri príležitosti Mesiaca slovenskej a českej vzájomnosti sa v rámci BBHD predstavilo Městské divadlo Brno (Česko), známe svojou kvalitnou muzikálovou produkciou. Pre banskobystrické publikum si pripravilo koncertné a tanečné predstavenie pod názvom Golden Broadway, ktoré obsahovalo hity viac ako pätnástich najznámejších muzikálov. V rámci svetovej muzikálovej tvorby tak zároveň urobili prierez vývojom tohto žánra, a to od 2. polovice 50. rokov až po 90. roky 20. storočia. Predstavenie bolo kostýmované a okrem sólistov sa v ňom predstavil ansámbl, ktorý spieval a tancoval. Jednotlivé piesne boli uvádzané v originálnej anglickej verzii, sprevádzané filmovými a fotografickými projekciami. Městské divadlo Brno je výnimočné divadelné zoskupenie, a to nielen v rámci Českej republiky. Od roku 1995 je permanentne vypredané a navyše, v každom roku jeho súbory odohrajú okolo 150 predstavení v zahraničí. Táto skutočnosť sa potvrdila i na pôde Banskej Bystrice, kde roztlieskali plné hľadisko návštevníkov.

Repertoárové operné predstavenie

Umberto Giordano: *Fedora* – 17. 10. 2012

Jedno z „top tucta“ diel talianskeho operného verizmu, príbeh o vražde, pomste a láske s tragickým rozuzlením. Opera Umberta Giordana (1867–1948), autora slávneho Andrea Chéniera, mala premiéru v roku 1898. Vznikla na námiet divadelnej hry Victoriena Sardoua, ktorú preslávila legendárna Sarah Bernhardtová. Titulná postava tejto opery patrí k vyhľadávaným úlohám veľkých primadon a ária *Lorisa* „Amor ti vieta“ je obľúbeným hitom tenoristov.

Štátna opera uviedla Fedoru s veľkým úspechom v slovenskej premiére na festivale Zámocké hry zvolenské a v rámci festivalu BBHD ponúkla atraktívne sólistické obsadenie: v hlavnej postave Fedory sa predstavila mladá mezzosopranistka Michaela Šebestová, speváckeho partnera jej robil významný slovenský tenorista Miroslav Dvorský. Vzhľadom na to, že opera *Fedora* patrí k najkrajším dielam veristickej opernej literatúry, v predstavení si "prišli na svoje" všetci priaznivci plnokrvného operného umenia.

Komorný koncert hosťujúcich umelcov

Hudobné skvosty od swingu cez bebop až podnes – 18. 10. 2012

Kapela džezového huslistu Maria Gheorghiu (inak aj sólového violistu v Radio-Symphonieorchester Wien) sa vyznačuje obzvlášť vysoko rozvinutou hudobnou kultúrou svojich troch muzikantov. Títo hudobníci dokázali vo svojom zoskupení vytvoriť príznačný „zvuk“, ktorý je poslucháčmi ľahko rozpoznateľný. Trio využíva hudobné postupy vychádzajúce z tradičného džezu, ktoré obohacuje o prvky vážnej hudby a ďalších hudobných štýlov 20. storočia.

Z tohto prístupu vyplýva i rozmanitý repertoár muzikantov, pozostávajúci zo štandardného džezu, vlastných kompozícií a aranžovaných diel klasickej hudby.

Interpretmi všetkých hudobných čísel boli Mario Gheorgiu (husle), Karol Hodas (kontrabas) a Marius Ratka (gitara). Koncert orientovaný na džezovú hudbu tvoril v dramaturgii festivalu protiváhu k ťažším dielam klasickej hudby. I týmto spôsobom sa snaží Štátna opera prilákať do svojich priestorov ľudí, ktorí neholdujú vážnej hudbe, no majú záujem o iné hudobné žánre.

Premiéra koncertu

Andrew Lloyd Webber: *Requiem* – 19. 10. 2012

Štátna opera po prvý raz vo svojej histórii uviedla svetoznáme dielo britského skladateľa A. L. Webbera. Tento skladateľ je populárny predovšetkým vďaka muzikálovej a filmovej produkcii – na celom svete sa uvádzajú jeho muzikály *Cats*, *Jesus Christ Superstar*, *Evita*, *Phantom of the Opera* (Fantóm opery) a d., z ktorých viaceré boli sfilmované. Za pieseň *You must love (Evita)* v roku 1996 dokonca získal Oscara.

Keď v roku 1982 Webber na pamiatku svojho zosnulého otca napísal *Requiem*, spôsobil vo verejnosti rozruch – v jeho tvorbe totiž došlo k nečakanému obratu – zo skladateľa populárnych piesní k tvorcovi ctiacemu dedičstvo klasickej hudby. Premiéra sa s veľkým (a trvalým) úspechom uskutočnila 25. februára 1985 a predviedli ju umelci zvučných mien: Lorin Maazel, Placido Domingo, Sarah Brightman a Pavla Miles-Kingston. Najznámejšou časťou *Requiem* je „Pie Jesu“, z ktorej sa stal hit a často sa uvádza samostatne.

Otváracím dielom koncertu bola predohra *Egmont* Ludwiga van Beethovena, po ňom nasledovalo očakávané *Requiem*.

V rámci koncertu pod taktovkou dirigenta Mariána Vacha sa predstavil domáci sólista Dušan Šimo spolu so zborom a orchestrom Štátnej opery, hosťujúcimi umelcami boli sopranistka Andrea Vizvári a Spevácky zbor Lúčnica, ktorý hudobne pripravila Elena Matušová.

Veľký vokálno-inštrumentálny koncert sa stal vrcholom festivalu BBHD a stretol sa aj s vynikajúcim ohlasom u publika.

Počet podujatí v rámci BBHD spolu: 7

Umelecké hostovania v zahraničí

JAPONSKO/ Jokohama - 18. 1. - 29. 1. 2012

Sólisti Štátnej opery sa zúčastnili v poradí už 22. koncertného turné v Japonsku. Pod záštitou veľvyslanca Slovenskej republiky v Japonsku Drahomíra Štosa a ministra kultúry Daniela Krajcera sa v Jokohame predstavili na festivale Jokohamské operné dni. V podaní operných spevákov Alžbety Trgovej, Kataríny Perencseiovej, hosťujúcej sólistky Martiny Múdrej, Šimona Svitka, Dušana Šima, Michala Hýrošša, za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej si japonskí diváci vypočuli počas piatich koncertov árie a duetá z vybraných diel W. A. Mozarta a G. Verdiho. V druhej časti koncertov ponúkli banskobystriční umelci

kostýmované a poloscénické predvedenie operety J. Straussa *Netopier*.

O veľkom záujme o koncerty svedčí aj návštevnosť v počte okolo 2500 divákov.

Našich sólistov si prišiel vypočuť aj prezident Nového národného divadla v Tokiu pán Fukuchi.

S riaditeľom Štátnej opery PhDr. Rudolfom Hromadom a umeleckým šéfom Mgr. art. Šimonom Svitkom neskôr rokovali o eventuálnej spolupráci a predložili svoje návrhy.

MAĎARSKO/Šalgotárján – 5. 5. 2012

Giuseppe Verdi: Nabucco

Štátna opera sa úspešne zúčastnila umeleckého hostovania v maďarskom Šalgotárjáne. Súbor sa miestnym divákom predstavil s obľúbeným titulom Verdiho *Nabucco*.

... Jednotliví členovia banskobystrickej opery ponúkli spoločne prostredníctvom svojich vynikajúcich interpretačných schopností, spĺňajúcich i náročné kritériá, nezabudnuteľný operný večer. Predstavenia a priateľského stretnutia po ňom sa zúčastnil aj veľvyslanec Slovenskej republiky v Maďarsku pán Peter Weiss, ktorý vyzdvihol význam tohto podujatia ako kultúrnej hodnoty predstavujúcej most medzi dvoma národmi – slovenským a maďarským, vedúci k ďalšiemu posilneniu dobrých vzťahov a spolupráce medzi nimi.

Csongrády Béla , hudobný a literárny kritik

Voľný preklad Peter Schneider

Výber z kritiky:

Csongrády Béla: Sálgotárján – Verdi Nabucco – ja híd szerepben, <www.oslovma.hu>

RAKÚSKO/Viedeň – 14. 6. 2012

Dňa 14. 06. 2012 sa vo Viedni uskutočnil **koncert** pod názvom „**Perly hudobných velikánov**“ zorganizovaný Rakúsko – slovenským kultúrnym spolkom (Österreichisch-slowakischer Kulturverein), ktorý začal so Štátnou operou spolupracovať už v roku 2008. V podaní sólistov Štátnej opery pp. Olgy Hromadovej, Dušana Šima a Šimona Svitka za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej odzneli v sídle spolku najkrajšie árie opernej tvorby a najznámejšie operetné a muzikálové melódie.

Výber z kritiky:

Manuela Miebach: Od Traviaty po fantóma opery, Der Neue Merker, 14. 6.2012

JAPONSKO/30. 6. – 14. 7. 2012

Sólisti banskobystrickej Štátnej opery absolvovali koncom divadelnej sezóny už 23. koncertné turné po Japonsku. Záštitu nad ich vystúpeniami prebrali minister kultúry Slovenskej republiky Marek Maďarič a veľvyslanec Slovenskej republiky v Japonsku Drahomír Štos. Umelci sa predstavili počas šiestich koncertov v najväčších centrách ostrovov Hokaido a Kjušú - v mestách Otaru, Sapporo, Kitahiroshima, Kurume, Omuta a Kumamoto.

Operní sólisti Oľga Hromadová, Katarína Perencseiová, hosťujúca sólistka Martina Múdra, Šimon Svitok a Dušan Šimo, za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej, si tentoraz pripravili pre japonských divákov poloscénické kostýmované predvedenie opery Giacoma Pucciniho Tosca. Druhá časť ich koncertov sa niesla v zábavnejšom operetnom a muzikálovom duchu. Koncerty sa stretli ako obvykle s bravúrnymi ováciami.

ČESKO/Janáčkovy Hukvaldy 6. 7. 2012

Štátna opera sa aj v roku 2012 predstavila so svojim umením v obci **Hukvaldy**, kde uviedla v rámci XIX. ročníka Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy operu **G. Verdiho *Simon Boccanegra***. Hostovania v susednom Česku sa vďaka úspešnej reprezentácii banskobystričského súboru stali každoročnou súčasťou festivalu.

RAKÚSKO/Hainburg 17. 11. 2012

V rámci cyklu koncertov vážnej hudby usporiadaných spoločnosťou Hainburger Haydngesellschaft sa uskutočnil v podaní sólistov a orchestra Štátnej opery pod taktovkou dirigenta Mariána Vacha v koncertnej sále Kulturfabrik Hainburg koncert **Highlights aus Oper, Operette und Musical**. Výkony umelcov boli počas koncertu viackrát odmenené neutíchajúcim potleskom ako aj standig ovation.

Výber z kritiky:

Otto Harvelka: Klasické „pot – pourri“, Niederösterreichische Nachrichten“ NÖN Woche 47/2012

Premiéry inscenácií repertoáru ŠO v roku 2012 :

	Počet titulov:	Premiéry:	Reprízy:
Počet premiérových titulov v roku 2012:	5		
W. A. Mozart: <i>Così fan tutte</i>		1	5
G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková: <i>Carmen</i>		1	7
U. Giordano: <i>Fedora</i>		1	3
E. Humperdinck: <i>Perníková chalúpka</i>		1	3
F. Lehár: <i>Cárovič</i>		1	3

Koncerty 13

Reprízy inscenácií repertoáru ŠO v roku 2012 (bez premiérových titulov):

Opery:	Počet titulov:	Reprízy:
Giuseppe Verdi:	<i>Nabucco</i>	4
	<i>Traviata</i>	2
	<i>Simon Boccanegra</i>	3
Eugen Suchoň:	<i>Krútnava</i>	2
Ján Cikker:	<i>Coriolanus</i>	3
G. Donizetti:	<i>Nápoj lásky</i>	5
G. Puccini:	<i>Madama Butterfly</i>	3
Operety:		
Emmerich Kálmán:	<i>Grófka Marica</i>	1
	<i>Vojvodkyňa z Chicaga</i>	7
Franz Lehár:	<i>Cigánska láska</i>	8
	<i>Veselá vdova</i>	4
Muzikál:		
F. Loewe, A. J. Lerner:	<i>My fair lady</i>	4
Balet:		
Goran Bregovič, Dana Dinková:	<i>Gypsy roots</i>	6
Dana Dinková:	<i>Biele peklo</i>	8
Maurice Jarre:	<i>Chrám Matky Božej</i>	2
Jiří Pauer:	<i>Ferdo Mravec</i>	8
Hudobno-dramatické diela:		
V. Godár:	<i>Pod rozkvitnutými sakurami</i>	0

Počet reprízových titulov v repertoári: 17

Vydavateľská činnosť

V priebehu roka 2012 sa vydávali **programové bulletin**y k jednotlivým premiéram, ideové a mesačné plagáty, sufléry, propagačné karty k jednotlivým inscenáciám, letáky a iné propagačné materiály.

Vydané bulletin

y k inscenáciám:

W. A. Mozart:	<i>Cosi Fan Tutte</i>
G. Bizet, R. Šchedrin, D. Dinková:	<i>Carmen</i>
U. Giordano:	<i>Fedora</i>
E. Humperdinck:	<i>Perníková chalúpka</i>
F. Lehár:	<i>Cárovič</i>

+ bulletin k festivalu Zámocké hry zvolenské.

Spolu: 5 bulletinov

3.2 Rozpočet organizácie

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie - bežný transfer

Bežné transfery na činnosť pre ŠO na rok 2012 boli pôvodne schválené a rozpísané listom č. MK-568/2012-103/1060 zo dňa 27. januára 2012 v celkovej sume **3 595 925,00 €** nasledovne:

Programová štruktúra:

08S: Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

08S 01: Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami

08S 0101: Divadlá a divadelná činnosť

Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0.1 Divadlá

Záväzný ukazovateľ:

Bežné výdavky celkom (600)	3 595 925,00 €
z toho:	
- mzdy, platy, služobné príjmy	
a ostatné osobné vyrovnania /610/	1 236 595,00 €

Zároveň bol schválený a rozpísaný **orientačný ukazovateľ** – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov **na rok 2012 v počte 216,5**.

Rozpočtovým opatrením č. 1. t.j. listom MK č. 568/2012-103/2452 zo dňa 13.3.2012 boli pre Štátnu operu **upravené** záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2012 nasledovne:

Prvok 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť

- z kategórie 630 – Tovary a služby	- 350 000,00 €
- do kategórie 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	+ 350 000,00 €

Uvedeným rozpočtovým opatrením sa riešila potreba organizácie v oblasti výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania z dôvodu zmeny prevádzkových podmienok po kolaudácii novej budovy.

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV t.j. listom MK č. 568/2012-103/9189 zo dňa 25.6.2012 a na základe Dodatku č. 1 ku Kontraktu na rok 2012 bol pre Štátnu operu **zvýšený** rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 **o 209 600,00 €**. Podrobnejší opis RO č. 2/KV je v časti b) Kapitálový transfer.

Rozpočtovým opatrením č. 3 listom č. MK-568/2012-103/8947 zo dňa 14.6.2012 a na základe Dodatku č. 1 ku Kontraktu na rok 2012 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2012 **zvýšené o 115 600,00 €**.

Zvýšenie objemu finančných prostriedkov sa týkalo podpoložiek ekonomickej klasifikácie v kategórii 630 Tovary a služby:

Záväzný ukazovateľ
Prioritné projekty:
Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
Názov projektu:

„U. Giordano: Fedora (opera)“	40 000,- €
„E. Humperdick: Perníková chalúpka – detská rozprávková opera“	40 000,- €

Prioritné projekty:
Prvok 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí
Názov projektu:

„Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Maďarsku“	8 000,- €
„Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Česku“	8 000,- €
„Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Rakúsku“	4 000,- €

Prioritné projekty:
Prvok 08T010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok
Názov projektu:

„Obnova nástrojového vybavenia“	15 600,- €

Rozpočtovým opatrením č. 3 boli tak bežné transfery na činnosť upravené na **3 711 525,00 €** a to nasledovne:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa	3 711 525,00 €
A. Prvok 08S0101	3 595 925,00 €
Bežné výdavky celkom	3 595 925,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostat. osob. vyrovnania (610)	1 586 595,00 €
Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu	115 600,00 €
B. Prvok 08T0103	80 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)	
C. Prvok 08T0104	20 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)	
D. Prvok 08T010B	
(Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok)	15 600,00 €

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV,BV t.j. listom MK č. 568/2012-100/9870 zo dňa 9.7.2012 bol Štátnej opere upravený rozpočet nasledovne:

- v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 bol ŠO znížený rozpočet bežných výdavkov v kategórii 600 o 27 834,00 €
- v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 bol ŠO zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 v kategórii 700 o 27 834,00 €. (Podrobnejší opis RO č. 4/KV, BV je uvedený v časti b) Kapitálový transfer.)

Po úprave rozpočtu **rozpočtovým opatrením č. 4/KV,BV** nadobudol rozpočet bežných výdavkov ŠO nasledovnú podobu:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

- Príspevok od zriaďovateľa pred úpravou	3 711 525,00 €
- Úprava RO č. 4/KV,BV	-27 834,00 €
- Príspevok od zriaďovateľa po úprave RO č. 4/KV,BV	3 683 691,00 €

Rozpočtovým opatrením č. 5/KV,BV t.j. listom MK č. 568/2012-100/15014 zo dňa 26.11.2012 bol Štátnej opere upravený rozpočet nasledovne:

- v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 bol ŠO znížený rozpočet bežných výdavkov v kategórii 600 o 126 000,00 €

Záväzný ukazovateľ

- Príspevok od zriaďovateľa pred úpravou	3 683 691,00 €
- Úprava RO č. 5/KV,BV	-126 000,00 €
- Príspevok od zriaďovateľa po úprave RO č. 5/KV,BV	3 557 691,00 €

- v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 bol ŠO zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 v kategórii 700 o 126 000,00 €. (Podrobnejší opis RO č. 5/KV, BV je uvedený v časti b) Kapitálový transfer.)

Rozpočtovým opatrením č. 6 listom č. MK-568/2012-103/18984 zo dňa 6.12.2012 boli ŠO zvýšené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2012 o **8 721,00 €**.

Týmto rozpočtovým opatrením sa pre ŠO zabezpečilo krytie bežných výdavkov v súvislosti so zúčtovaním vyzbieraných kultúrnych poukazov nahlásených k 18.11.2012.

Poslednou úpravou rozpočtu v roku 2012 rozpočtovým opatrením č.6 boli ŠO bežné transfery na činnosť upravené na **3 566 412,00 €** a to nasledovne:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Závazný ukazovateľ	
Príspevok od zriaďovateľa	3 566 412,00 €
A. Prvok 08S0101	3 450 812,00 €
Bežné výdavky celkom	3 450 812,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostat. osob. vyrovnania (610)	1 586 595,00 €
Závazný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu	115 600,00 €
B. Prvok 08T0103	80 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)	
C. Prvok 08T0104	20 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)	
D. Prvok 08T010B	
(Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok)	15 600,00 €

b) Kapitálový transfer

Kapitálový transfer na rok 2012 nebol pri rozpise záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu Štátnej opere schválený.

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV t.j. listom MK č. 568/2012-103/9189 zo dňa 25.6.2012 bol pre Štátnu operu **zvýšený** rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 o **209 600,00 €** na tieto investičné akcie:

1. Investičná akcia zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom a názvom:
„ŠO Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici“.....26 446... 190 000,00 €
 Úprava sa vykonala v prvku programovej štruktúry 08T 0103
2. **„Obnova nástrojového vybavenia“ .....28 204....19 600,00 €**
 Úprava sa vykonala v prvku programovej štruktúry 08T 010B

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV,BV t.j. listom MK č. 568/2012-100/9870 zo dňa 9.7.2012 bol Štátnej opere v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 **zvýšený** rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 v kategórii 700 o 27 834,00 €.

Uvedené kapitálové výdavky boli určené v rámci investičnej akcie:

„ŠO – obstaranie a technické zhodnotenie DHaNM“ .....28 263.....27 834,00 €“
 na:

- Nákup softvéru vo výške 4 873,00 €
- Nákup interiérového vybavenia (dirigentský pult) vo výške 1 850,00 €
- Nákup výpočtovej techniky (plnofarebné multifunkčné zariadenie A3 a multimediálny dotykový panel) spolu vo výške 14 307,00 €
- Nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, techniky a náradia (hobl'ovačka) vo výške 6 000,00 €
- Rekonštrukciu a modernizáciu stavieb (kuchynská linka do divadelného klubu – 600,00 € a samozatvárač na dvere s aretáciou 204,00 €)

Rozpočtovým opatrením č. 5/KV,BV t.j. listom MK č. 568/2012-100/15014 zo dňa 26.11.2012 bol Štátnej opere v rámci prvku programovej štruktúry 08S0101 zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2012 v kategórii 700 o 126 000,00 € na tieto investičné akcie registrované v Registri investícií MF SR pod číslom a názvom:

„ŠO – obstaranie a technické zhodnotenie DHaNM“ .....28 263.....44 000,00€

v tom:

- **nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia 23 500,00€**
(zvárací agregát na hliník , zakružkovačka plechov, javiskové svietidlá, hudobné nástroje)
- **rekonštrukcia a modernizácia stavieb 20 500,00 €**
(výmena brán na garážach a skladoch ŠO, zaizolovanie skladu reziva)

„ŠO – Dostavba a prestavba budovy ŠO“ .....3155.....82 000,00 €

v tom:

- (vybavenie skúšobne zboru a divadelnej kaviarne technologickými zariadeniami zabudovanými a nebudovanými spotrebičmi, mobiliárom a naprojektovanými interiérovými doplnkami)

Po uvedených úpravách nadobudol rozpočet kapitálových výdavkov nasledovnú podobu:

Zdroj	Programová štruktúra	Rozpis rozpočtu na rok 2012 (v eurách)	Upravený rozpočet po RO č.2/KV (v eurách)	Upravený rozpočet po RO č.4/KV (v eurách)	Upravený rozpočet po RO č.5/KV (v eurách)
111	08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	0,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00
111	08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčastí	0,00	19 600,00	19 600,00	19 600,00
111	08S0101 Divadlá a divadelná činnosť	0,00	0,00	27 834,00	153 834,00
111	08* Spolu:	0,00	209 600,00	237 434,00	363 434,00

Čerpanie kapitálových výdavkov

zdroj 111

Finančné prostriedky, o ktoré bol ŠO na rok 2012 zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov boli vyčerpané v celkovej výške 61 084,43 € z toho:

41 484,43 € v rámci programu 08S0101

19 600,00 € v rámci programu 08T010B

Zostatok finančných prostriedkov zdroj 111 k 31.12.2012 je 302 349,57 €. Tieto finančné prostriedky boli prevedené do roku 2013 a v danom roku budú aj následne vyčerpané.

zdroj 131B

ŠO mala k 1.1.2012 stav na účte „kapitálové výdavky zo ŠR“ ZDROJ: 131B (finančné prostriedky z roku 2011) vo výške 275 227,00 €.

ŠO v roku 2012 vyčerpala účelovo určené kapitálové výdavky v celkovej hodnote 264 816,51€.

Zostatok finančných prostriedkov **zdroj 131B k 31.12.2012 je 10 410,49 €**. Tieto finančné prostriedky boli prevedené do roku 2013 a v danom roku budú aj následne vyčerpané.

K 31.12.2012 zostal ŠO nevyčerpaný kapitálový transfer celkom v sume 312 760,06 €, z toho predstavuje:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu zo zdroja 131B, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2011 .....10 410,49 €
- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 2 KV:
IA 26 446: ŠO Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici.....190 000,00 €
- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 4/KV,BV:
IA 28 263: ŠO - obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM..... 306,55 €
- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 5/KV,BV:
IA 3155: ŠO Dostavba a prestavba budovy ŠO.....82 000,00 €
IA 28 263: ŠO - obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM.....30 043,02 €

Na účte č. 7000400663/8180 – kapitálové výdavky zo ŠR bol k 31.12.2012 stav 312 487,06 €. Časť z faktúry DÚ 1382012 spol. Big music s.r.o. vo výške 148,00 € ako aj časť z faktúry DÚ 12852012 Štor CAD BB vo výške 125,00 € bola dofinancovaná z vlastných zdrojov t. z. zo zdroja 45. V roku 2012 boli faktúry uhradené v plnej výške z účtu KV a následne boli v januári 2013 uskutočnené lokálne prevody na vyššie uvedené čiastky z prevádzkového účtu. Po zrealizovaní lokálnych prevodov bol skutočný stav účtu č. 7000400663/8180 – kap. výdavky zo ŠR **312 760,06 €**.

zdroj 45

V roku 2012 ŠO vyčerpala zo zdroja 45 na úhradu kapitálových výdavkov celkovú čiastku **31 884,44 €**.

Uvedené finančné prostriedky boli použité na dofinancovanie: nákupu programu 3ds Max, up grade sotwéru, kúpu povlaku na klavír, vlaca na tlačový ploter, púzdra na husle, náhradných dielov na hudobného nástroje, elektrického zámku, rekonštrukciu osvetlenia a na dostavbu divadelnej kaviarne a skúšobne zboru.

Kapitálové prostriedky použité v roku 2012 na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane jeho technického zhodnotenia:

Popis kapitálového výdavku z programu 08S 0101	kapitálové výdavky		
	zdroj 111	zdroj 131B	vlastné zdroje 45
IA 27010 - rekonštrukcia a moderniz.strojov a zariadení			
z toho: nátrubky			106,20
púzdra na 3ks pozaun a púzdro na slák			347,85
dusítka k pikole			69,30
IA 27010 spolu:		0,00	523,35
IA 27461 - nákup výpočtovej techniky			
z toho: veľkoplošná tlačiareň		8 748,00	
navíjací valec na tlačový ploter		252,00	228,00
IA 27461 spolu:		9 000,00	228,00
IA 27 466 - rekonštrukcia a modernizácia stavieb			
z toho: elektr.kovanie na dvere (doplatok zo zdroja 45)		348,13	123,71
rekonštruk.osvetlenia		870,55	
plošina pre imobilných		8 982,00	
el.prívod k plošine		801,30	
kamer.systém doplnenie		2 939,02	
IA 27 466 spolu:		13 941,00	123,71
IA 27 463 - nákup prevádz.strojov, prístř., zariad.			
z toho: hudob.nástroje tympany		14 064,00	
VO tympany		360,00	
svetelné efektové zariadenia		8 160,00	
majetkový evidenčný systém		4 033,01	
IA 27 463 spolu:		26 617,01	
IA 27 464 - elektr.brána s rampou			
el.brána s rampou		5 861,19	
IA 27 464 spolu:		5 861,19	
IA 27 467 - nákup osobného automobilu			
z toho: auto		21 690,00	
poťah		253,55	
zimné pneumatiky		809,87	
bezpečnostné skrutky		530,02	
VO auta		720,00	
zaevidov.vozidla-hot.popl.		68,87	
IA 27467 spolu:		24 072,31	
IA 28 263 - obnova a technické zhodnotenie DHaNM			
z toho: 3Ds softwér	4 873,00		125,00
dirigent.pult s osvetlením IP 42, zábradlím a podstavcom	1 850,00		
multifunkč.panel 46", dizajn a tvorba šablón	6 867,00		
kopírka Oce Olivetti dColor MF2501	7 440,00		

hobľovačka RFS 410	5 719,99		
kuch.linka - skrinky	202,00		
samozatvárač dverí zo dvora do výťahu SO 01	210,00		
dvojdrez a lišta transparentná	85,54		
kuchnská pracov.doska	279,92		
obnova a technické zhodnotenie DHaNM medzisúčet:	27 527,45		125,00
IA 28 263 - obnova a technické zhodnotenie DHaNM			
z toho: zvärací agreg.na hliník	2 958,00		
ručná zakružovačka plechov	2 109,00		
javiskové reflektorové LED svietidlá	8 889,98		
nákup prevádzkov.strojov,prístr., zariad.medzisúčet:	13 956,98	0,00	0,00
IA 28 263 spolu:	41 484,43	0,00	125,00
IA 31 55 Dostavba a prestavba budovy ŠO			
z toho: dobudov.divad.kaviarne		88 846,30	19 759,68
dobud.skúšobne zboru		90 000,00	9 428,16
informačný systém		6 082,70	
grafické práce na infosyst.		396,00	
IA 31 55 spolu:		185 325,00	29 187,84
IA 21666 Nákup strojov prístrojov, zariadení, techniky a náradia			
doplatok na povlak pre klavír			148,00
IA 21666 spolu:			148,00
IA 27009 ŠO BB - Rekonštrukcia a modernizácia stavieb			
rekonštrukcia osvetlenia			1 367,58
dodávka a montáž termostatu			180,96
IA 27009 spolu:			1 548,54
IA realizované v programe 08S 0101 celkom:	41 484,43	264 816,51	31 884,44
Sumár zdrojov program: 08S0101			338 185,38
Popis kapitálového výdavku programu 08T 010B	z	kapitálové výdavky	
	zdroj 111	zdroj 131B	vlastné zdroje 45
IA 28 204 - obnova nástrojového vybavenia			
z toho: husle a slák	9 700,00		
púzdro na husle	198,00		
malé krídlo Yamaha čierne leštené	9 600,00		
obal - povlak na klavír (+ doplatok zo zdroja 45 pri IA 21 666)	102,00		
IA 28 204 spolu:	19 600,00		
IA realizované v programe 08T 010B celkom:	19 600,00		
Sumár zdrojov program 08T010B:			19 600,00
IA v programe 08 S a 08 T celkom	61 084,43	264 816,51	31 884,44
Sumár zdrojov 08S0101 a 08T010B:			357 785,38

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na nákup hmotného a nehmotného investičného majetku za rok 2012 je uvedený v tabuľke č. 3/ MK SR.

Prehľad čerpania kapitálových transferov na investičné akcie za rok 2012 je uvedený podľa jednotlivých zdrojov v nasledovných tabuľkách:

Tabuľka č. 3 - Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na nákup hmotného a nehmotného investičného majetku za rok 2012

Tabuľka č. 4 – Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2012 (kód zdroja 131A – zo štátneho rozpočtu z roku 2010)

Tabuľka č. 5 – Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2012 (kód zdroja 131B - zo štátneho rozpočtu z roku 2011)

Tabuľka č. 7 – Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2012 (kód zdroja 111 - zo štátneho rozpočtu z roku 2012)

3.2.2 Rozbor nákladov

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2012 predstavujú 3 963 826,67 €, t.j. 99,58 % z upraveného ročného rozpočtu.

V porovnaní s rokom 2011 sú náklady v roku 2012 vyššie o 122 907,99 €.

K zvýšeniu nákladov došlo najmä v nasledovných položkách:

- mzdové náklady (účet 521) o 75 216,12 €
(bližšie v časti mzdové náklady)
- ostatné služby (účet 518) o 69 404,16 €
(najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na aut. honoráre, nákladov na propagáciu, ale aj z dôvodu vzniku nových nákladov na služby spojené s užívaním novej budovy napr. revízie zariadení a pod.)
- zákonné sociálne poistenie (účet 524) o 27 343,56 €
(z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov)
- zákonné sociálne náklady (účet 527) o 18 311,58 €
(najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na odchodné, nákladov na stravovanie zamestnancov a na tvorbu sociálneho fondu)
- spotreba energie (502) o 15 379,13 €
(z dôvodu zaradenia novej budovy do užívania a jej plnej prevádzky)
- daň z nehnuteľností (účet 532) o 7 940,67 €
(z dôvodu zvýšenia dane zo strany Mesta BB)
- tvorba ostatných rezerv z prev. činnosti o 6 320,20 €

Súčasne došlo k zníženiu nákladov najmä v nasledovných položkách:

- spotreba materiálu (účet 501) o - 74 201,25 €
- opravy a udržiavanie (účet 511) o - 24 631,58 €
(najmä z dôvodu nižších nákladov na opravu budov)

Účtová skupina 50 – Spotrebované nákupy

Náklady na spotrebované nákupy (účtová skupina 50) predstavujú za rok 2012 sumu 489 642,04 €, z toho spotreba materiálu predstavuje sumu 332 206,84 €, spotreba energie sumu 155 391,54 € a predaný tovar sumu 2 043,66 €. V porovnaní s rokom 2011 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 50 - spotrebované nákupy v roku 2012 nižšie o 58 432,30 €, čo je spôsobené najmä znížením nákladov na spotrebu materiálu (účet 501) o 74 201,25 € (z dôvodu mimoriadnych nákladov na zariadenie novej budovy ŠO interiérovým vybavením a ostatným drobným hmotným majetkom v roku 2011). So zaradením novej budovy do užívania v roku 2011 a jej plnou prevádzkou až v roku 2012 súvisí zvýšenie nákladov na spotrebu energií o 15 379,13 € (účet 502). Náklady na predaný tovar (účet 504) predstavujú náklady na predané bulletiny a sú vyššie oproti roku 2011 o 389,82 €.

Účtová skupina 51 – Služby

Náklady na služby (účt. skupina 51) predstavujú za rok 2012 sumu 691 083,58 €, v tom najväčšiu položku tvoria ostatné služby účet 518 v sume 583 749,11 €. V porovnaní s rokom 2011 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 51 - služby v roku 2012 vyššie o 45 293,27 € a to najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na ostatné služby (účet 518) o 69 404,16 €, (pri súčasnom znížení nákladov na opravy a udržiavanie o 24 631,58 €). Ide najmä o zvýšenie nákladov na autorské honoráre, ďalej ide o zvýšenie nákladov na propagáciu vrátane TV spotov, ale aj vznik nových nákladov na služby spojené s užívaním novej budovy počas jej plnej prevádzky napr. revízie zariadení a pod. Náklady na cestovné (účet 512) predstavujú k 31. 12. 2012 sumu 29 136,87 € a sú o 55,34 € vyššie ako v roku 2011.

V rámci opráv a údržby (účet 511) v celkovej sume 74 500,68 € sa realizovali opravy v nasledovnom rozsahu:

• opravy a údržba budov	40 998,74 €
• opravy a údržba motorových vozidiel	16 760,69 €
• opravy a údržba hudobných nástrojov	7 334,16 €
• opravy DIHM a DHM	9 407,09 €

V porovnaní s rokom 2011 sú náklady na opravy a udržiavanie v roku 2012 nižšie o 24 631,58 € a to najmä z dôvodu zníženia nákladov na opravu budov.

Náklady na reprezentáciu (účet 513)

	v €	
schválený rozpočet na r. 2012	5 050,00	
skutočnosť k 31. 12. 2012	3 696,92	z toho hradené z darov 0
skutočnosť k 31. 12. 2011	3 231,57	z toho hradené z darov 0

Náklady na reprezentačné účely predstavujú náklady na reprezentáciu pri realizácii jednotlivých premiér inscenácií a koncertov, náklady na reprezentáciu pri realizácii festivalu ZHZ a festivalu BBHD ako aj náklady na občerstvenie účastníkov porád a iných pracovných príležitostí.

V roku 2012 boli náklady na reprezentáciu čerpané vo výške 73,21% z ročného rozpočtu a sú o 465,35 € vyššie ako v roku 2011.

Účtovná skupina 52 – osobné náklady

V porovnaní s rokom 2011 sú náklady v rámci účtovej skupiny 52 – osobné náklady v roku 2012 vyššie o 120 781,03 €, čo je spôsobené najmä zvýšením mzdových nákladov vrátane nákladov na dohody mimo pracovného pomeru o 75 216,12 € (účet 521) a zvýšením odvodov o 27 343,56 € (účet 524). V roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 sú vyššie aj zákonné soc. náklady (účet 527) o 18 311,58 €.

Mzdové náklady

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený orientačným ukazovateľom Ministerstva kultúry SR. V roku 2012 bol orientačný ukazovateľ v počte 216,5 zamestnancov. Skutočný priemerný prepočítaný počet k 31.12.2012 bol 204,8 zamestnancov.

Stanovený orientačný ukazovateľ zamestnancov v počte 216,5 bol v roku 2012 dodržaný a nebol prekročený.

Mzdové náklady /vrátane OON/ za rok 2012 predstavujú sumu 1 690 539,25 Eur, čo predstavuje 98,95 % z ročného rozpočtu. Z toho prostriedky na mzdy boli vo výške 1 667 958,90 Eura, prostriedky na OON vo výške 22 580,35 Eura.

Mzdové náklady boli vo výške 1 609 175,35 Eur financované bežným transferom /mzdy 1 586 595,- Eur, OON 22 580,35 Eur/ a vo výške 81 363,90 boli hradené zo zdroja 45 /mzdy/.

Čerpanie mzdových prostriedkov je vyššie oproti roku 2011 o 75 216,12 Eur, z toho na mzdy bolo vyčerpané viac o 71 623,51 Eur a OON viac o 3 592,61 Eur. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov na mzdy bolo v súlade so Zákonom o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme č. 553/2003 Z. z. – postup do vyšších platových stupňov na základe rastu odbornej praxe, úprava osobného ohodnotenia v priebehu roka 2012.

Priemerná mzda za rok 2012 je vo výške 678,69 Eur, oproti roku 2011 je vyššia o 14,55 Eura.

Štátna opera	Skut. rok 2011 v Eurách	Upr.rozp. 2012 v Eurách	Skut. rok 2012 v Eurách	Index 2012/2011
MZDY	1 596 335,39	1 669 379,00	1 667 958,90	1,04
OON	18 987,74	39 068,50	22 580,35	1,19
MZD. PROS.spolu	1 615 323,13	1 708 447,50	1 690 539,25	1,05
PRIEM. MZDA	664,14	640,64	678,69	1,02
POČET ZAMESTN.	200,30	216,50	204,80	1,02
AUT. HONORÁRE vrát.DP	202 102,00	250 000,00	246 187,36	1,22
Mzdy - podnikat.čin.	0,00			0,00

Čerpanie mzdových nákladov a autorských honorárov podľa jednotlivých úsekov v €:

Úsek	Mzdy	OON	MP celkom	Aut.honoráre vrátane DPH	podn.činn.
um. úsek	1 127 833,34	19 252,85		246 187,36	
scénografia	96 761,33	759,80			
hosp. správa	113 518,27	1 947,20			
administratíva	317 441,03	341,50			
doprava	12 404,93	279,00			
Spolu ŠO:	1 667 958,90	22 580,35	1 690 539,25	246 187,36	0,00

Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov je uvedený v tab. č. 2 MK SR.

Práca nadčas vykonávaná na jednotlivých úsekoch.

Práca nadčas bola nariadovaná v súlade so Zákonníkom práce najviac 150 hodín na zamestnanca. Nad limit stanovený ZP až do výšky 400 hodín ročne bola práca vykonávaná len po predchádzajúcom súhlase zamestnanca a to v 30 prípadoch. Oproti roku 2011 sa nadčasová práca zvýšila o 1 783 hodín.

V tabuľke je uvedená práca nadčas na jednotlivých úsekoch, ako aj porovnanie s rokom 2011:

ÚSEK	rok 2011	rok 2012
UTP	4 645,50	5 522,75
scénografia	215,00	365,50
hosp. správa	3 673,00	3 628,75
doprava	303,25	259,50
administratíva	1 146,00	1 989,25
Celkom ŠO:	9 982,75	11 765,75

Zákonné sociálne poistenie

Skutočné náklady na poistné na zdravotné a sociálne poistenie sú v roku 2012 vyššie o 27 343,56 € ako v roku 2011. Zákonné sociálne poistenie (účet 524) v sume 583 189,94 € zahŕňa:

Zdravotné poistenie	169 893,09
Nemocenské poistenie	23 142,68
Starobné poistenie	237 454,60
Invalidné poistenie	43 795,23
Úrazové poistenie	13 756,16
Poistenie v nezamestnanosti	14 591,91
Poistenie do rez. fondu	80 556,27

Ostatné sociálne poistenie

Na účte 525 - ostatné sociálne poistenie v sume 25 552,07 € sú náklady organizácie na príspevok zamestnancom na DDS, ktoré sa na úrovni nákladov roku 2011.

Zákonné sociálne náklady

Náklady na účte 527 – Zákonné sociálne náklady v sume 142 776,69 € k 31. 12. 2012 predstavujú najmä náklady na stravovanie zamestnancov v sume 96 210,18 €, prídely do sociálneho fondu v sume 22 512,24 €, náklady na ochranné pracovné prostriedky v sume 4 503,94 €, náhradu príjmu pri dočasnej PN v sume 7 260,87 €, náklady na pracovnú zdravotnú službu v sume 2 346,80 € a náklady na vyplatené odchodné v sume 9 942,66 €. V roku 2012 bolo vyplatené odchodné siedmim zamestnancom, odstupné nebolo v roku 2012 vyplatené.

V porovnaní s rokom 2011 sú zákon. sociálne náklady v roku 2012 vyššie o 18 311,58 € najmä z dôvodu vyšších nákladov na odchodné, nákladov na stravovanie zamestnancov ako aj nákladov na prídely do sociálneho fondu.

Účtová skupina 53 – Dane a poplatky

Náklady na dane a poplatky predstavujú k 31. 12. 2012 sumu 20 972,71 €, čo je o 8 121,28 € viac ako v roku 2011. Zahrňujú daň z nehnuteľností (účet 532) v sume 16 245,12 € a ostatné dane a poplatky (účet 538) v sume 4 727,59 €, v tom poplatky za komunálny odpad v sume cca 2 656,50 €, poplatok za psa v sume 36,- €, poplatky za diaľničné známky v sume 250,- €, poplatky za mýto v sume 564,67 €, koncesionárske poplatky v sume 956,92 €, kolky v sume 191,50 €, súdny poplatok v sume 16,50 €, poplatok za znečistenie ovzdušia v sume 10,- € a úhrada DPH podľa rakúskej legislatívy v sume 45,50 € v zmysle zmluvy o umeleckom hostovaní za odohratý koncert „Perly hudobných veľikánov“ dňa 14.6.2012 v Rakúsko-slovenskom kultúrnom spolku vo Viedni. Zvýšené náklady na dane a poplatky v porovnaní s rokom 2011 sú najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na daň z nehnuteľností zo strany Mesta Banská Bystrica.

Účtová skupina 54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť predstavujú k 31. 12. 2012 sumu 2 999,98 € a sú oproti roku 2011 vyššie o 1 086,39 € a to najmä z dôvodu, že došlo k zvýšeniu odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť zahŕňajú k 31. 12. 2012 zostatok na účte 545 – ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania v sume 2 715,- €, ktorý predstavuje úhradu odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, zostatok na účte 546 – odpis pohľadávky v sume 246,32 € a zostatok na účte manká a škody (účet 549) v sume 38,66 € (bližšie v časti manká a škody).

Manká a škody

	v €
skutočnosť k 31. 12. 2012	38,66
skutočnosť k 31. 12. 2011	105,90

Stav na účte manká a škody (účet 549) k 31. 12. 2012 v sume 38,66 € predstavuje škodu, ktorá bola spôsobená viacerými zamestnancami z dôvodu straty vstupných čipových kariet na vchodové dvere do novej budovy Štátnej opery, resp. príviesku na otváranie dverí, ktorý je súčasťou elektronického vrátnika BeFo v starej budove Štátnej opery. Spôsobená škoda bola zamestnancom zosobnená.

Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

Náklady v rámci účtovej skupiny 55 v sume 307 581,95 € zahŕňajú k 31. 12. 2012 odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (účet 551) v sume 259 287,64 €, tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti (účet 553) v sume 47 933,74 € (najmä rezervu na nevyčerpané dovolenky vrátane odvodov, na odchodné, na energie) a tvorbu ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti (účet 558) v sume 360,57 €. Ide o opravnú položku k odberateľom. V porovnaní s rokom 2011 sú náklady v rámci účtovej skupiny 55 v roku 2012 vyššie o 6 114,68 € a to najmä z dôvodu vyšších nákladov na tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti.

Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v €

upravený rozpočet na r. 2012	260 000,00
skutočnosť k 31. 12. 2012	259 287,64
skutočnosť k 31. 12. 2011	259 814,93

V odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku došlo k 31. 12. 2012 k čerpaniu celoročného upraveného rozpočtu vo výške 99,73 %. Odpisy sú v roku 2012 približne na úrovni odpisov v roku 2011, (ale v porovnaní s rokom 2010 sú vyššie o cca 159 tis. € z dôvodu, že v roku 2011 bola zaradená do užívania nová budova v nadväznosti na Rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici zo dňa 27. 1. 2011 o uvedení priestorov Dostavba a prestavba budovy Štátnej opery do prevádzky.)

Pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku postupuje ŠO podľa § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa § 30 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 číslo MF 16786/2007-31 (FS 9/2007), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre RO, PO, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení Opatrenia MF SR č. 25189/2008-311 zo 17. decembra 2008 (FS č. 13/2008), v znení Opatrenia MF SR č. 24240/2009-31 z 9. decembra 2009 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 15/2009 a v znení Opatrenia MF SR č. 24141/2011-31 z 23. decembra 2011 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2011. Z dôvodu legislatívnej zmeny uplatňujeme už od 1.1.2005 účtovné odpisy (t.j. nepostupujeme pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podľa doby odpisovania a odpisových sadzieb v zmysle zákona o dani z príjmov) a z dôvodu zmeny postupov účtovania od 1.1.2008 odpisy nie sú zdrojom tvorby fondu reprodukcie. Fond reprodukcie bol zrušený.

Účtová skupina 56 – Finančné náklady

Účtová skupina 56 – Finančné náklady v celkovej sume 7 767,16 € zahŕňa k 31. 12. 2012 náklady na kurzové straty (účet 563) v sume 644,38 € a ostatné finančné náklady (účet 568) v sume 7 122,78 €, v tom náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel v sume 1 609,- € a havarijné poistenie motorových vozidiel v sume 3 714,13 €, náklady na poistenie majetku v sume 29,40 €, náklady na poistenie osôb v sume 1 387,04 € a bankové výdavky v sume 383,21 €. V porovnaní s rokom 2011 sú finančné náklady k 31. 12. 2012 nižšie o 1 164,02 €, najmä z dôvodu nižších kurzových strát.

Účtová skupina 59 – dane z príjmov

Náklady v rámci účtovej skupiny 59 – dane z príjmov predstavujú v roku 2012 len náklady na účte 591 – daň z príjmu v sume 1 721,30 €, ide o daň z úrokov z vkladov na bežných účtoch a daň z prenájmu priestorov. Náklady na účte 591 sú v porovnaní s rokom 2011 vyššie o 1 107,66 € a to najmä z dôvodu vyšších tržieb z prenájmu priestorov, ktoré sú aj u príspevkových organizácií predmetom dane z príjmu právnických osôb.

Podrobný prehľad o štruktúre nákladov ŠO k 31. 12. 2012 v porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2012 a skutočnosťou k 31. 12. 2011 je uvedený v tabuľke č. 1A / MK SR.

Prehľad o nákladoch na prevádzku budov je uvedený v nasledovnej tabuľke (str. 41):

Náklady na prevádzku budov za rok 2012

(v eurách)

Analytika nákladov	Sledované objekty - názov						SPOLU
	Národná	Jegorovova	Švantner. byt				
a	1	2	3	4	5	6	7
Náklady	420 298,38	136 877,51	5 908,35				563 084,24
v tom:							
501	spotr.materiálu	20 924,63	2 241,74	2 070,27			25 236,64
502	spotreba energie	115 287,50	37 565,91	2 538,13			155 391,54
511	opravy a udržovanie	27 137,09	12 284,08	262,35			39 683,52
518	ostatné služby (bez výkonov spojov)	39 743,40	21 991,09	126,07			61 860,56
52	osobné náklady	38 012,77	48 658,65	0,00			86 671,42
53	dane a poplatky	12 140,36	7 685,55	149,63			19 975,54
54	ostatné náklady na prev. činnosť	38,66	0,00	0,00			38,66
551	odpisy DLHM	160 868,04	3 732,58	604,08			165 204,70
553	tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	6 145,93	2 715,46	130,87			8 992,26
568	ostatné fin. náklady	0,00	2,45	26,95			29,40
653	zúčtov. ost. rezerv z prev. činnosti	4 780,78	4 419,85	328,49			9 529,12
682	výnosy z kapital. transf. zo štát. rozp.	160 595,32	1 404,20	598,08			162 597,60
Výnosy	165 376,10	5 824,05	926,57				172 126,72

3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

v €

upravený rozpočet na r. 2012	227 621,00
skutočnosť k 31. 12. 2012	273 958,21
skutočnosť k 31. 12. 2011	295 257,90

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2012 v sume **273 958,21 €** sú o 46 897,21 € vyššie ako upravený rozpočet vlastných výnosov na rok 2012, čo predstavuje plnenie ročných plánovaných tržieb a výnosov na 120,65 %.

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2012 sú o 21 299,69 € nižšie ako skutočné tržby a vlastné výnosy v roku 2011. Vyššie tržby a výnosy v roku 2011 v porovnaní s rokom 2012 boli dosiahnuté najmä z dôvodu zúčtovania časti finančných prostriedkov poskytnutých od japonského partnera na realizáciu inscenácie „Pod rozkvitnutými Sakurami“ na účte 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy v sume 38 000,00 €. Po zohľadnení (odstránení) tohto vplyvu došlo v roku 2012 v skutočnosti k zvýšeniu tržieb v porovnaní s rokom 2011.

* Poznámka:

Okrem vyššie uvedenej sumy výnosov boli k 31. 12. 2012 prevzaté od návštevníkov predstavení kultúrne poukazy v celkovej hodnote 8 721,- €, t.j. vo výške určeného limitu Ministerstvom kultúry SR, (v roku 2011 to bolo v sume 10 638,- €). Tržby a výnosy za rok 2012 by predstavovali spolu s hodnotou kultúrnych poukazov sumu 282 679,21 €.

Z hľadiska štruktúry tržieb a výnosov najväčší podiel majú:

	v €
• tržby za vlastné predstavenia (vrátane ZHZ)	182 375,65
z toho: tržby za zahraničné zájazdy	55 977,85
• zúčtovanie ost. rezerv z prevádzkovej činnosti	49 423,20
• tržby za prenájom sály, ost. priestorov, pozemkov a hnut. vecí	17 392,87
• tržby za hosťujúce súbory (vrátane hosť. súborov v rámci ZHZ)	9 070,60
• tržby za požičiavanie kostýmov a ost. javiskových potrieb	4 084,00
• výnosy z kap. transferov od ost. subj. mimo verejnej správy	2 636,45
• tržby za predaj bulletinov	2 506,81
• ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 488,90
• aktivácia materiálu a tovaru	2 364,23

Na účte 648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti v sume 2 488,90 € sú zahrnuté najmä výnosy z náhrad z poistného plnenia v sume 2 012,89 €, ďalej ostatné výnosy za zberné suroviny v sume 261,60 €, ostatné výnosy za zosobnené manká a škody v sume 214,38 € a ostatné výnosy v sume 0,03 €.

Na účte 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy je k 31. 12. 2012 v sume 3,12 € zahrnuté:

- zúčtovanie poslednej časti nepeňažného daru v sume 3,12 € (papierové výrobky) poskytnutého v zmysle darovacej zmluvy od firmy SHP Harmanec, a. s. v roku 2010 v sume 806,48 € a v roku 2011 v sume 286,49 €

Ako je uvedené vyššie v roku 2010 a v roku 2011 bol v zmysle darovacej zmluvy od firmy SHP Harmanec, a. s., poskytnutý ŠO nepeňažný dar – papierové výrobky, ktoré boli v rokoch 2010 a 2011 zaúčtované na účet 384 - výnosy budúcich období a do výnosov (na účet 687) boli zúčtované postupne až v časovom súlade s nákladmi, t. j. v súlade s výdajom týchto výrobkov zo skladu do spotreby.

Podrobný prehľad o štruktúre tržieb a výnosov za rok 2012 v porovnaní s rokom 2011 a upraveným rozpočtom na rok 2012 je uvedený v tabuľke č. 1 B/MK SR.

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Štátna opera dosiahla z hlavnej činnosti k 31. 12. 2012 kladný hospodársky výsledok. Rozdiel medzi výnosmi vrátane bežného transferu v sume 4 029 746,49 € a nákladmi v sume 3 963 826,67 € predstavuje zisk v sume + 65 919,82 €.

Vykázanie kladného hospodárskeho výsledku v roku 2012 je ovplyvnené najmä dosiahnutím vyšších tržieb v porovnaní s upraveným rozpočtom vlastných výnosov na rok 2012 o 46 897,21 €, ale aj úsporou nákladov v porovnaní s rozpočtom v dôsledku úsporných opatrení, okrem iného aj úsporou osobných nákladov.

V rovnakom období minulého roka t.j. k 31. 12. 2011 bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume + 15,15 €.

Prehľad o výnosoch, nákladoch a hospodárskom výsledku k 31.12.2012 v porovnaní s rokom 2011 poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2012 v €			Skutočnosť k 31. 12. 2011 v €		
	hl.činnosť	pod.čin.	spolu	hl.činnosť	pod.čin.	spolu
1.Náklady spolu	3 963 826,67	0,00	3 963 826,67	3 840 918,68	0,00	3 840 918,68
2.Výnosy	273 958,21	0,00	273 958,21	295 257,90	0,00	295 257,90
bez výn. z BT a KT						
3.Výnosy z BT zo ŠR	3 564 541,35	0,00	3 564 541,35	3 360 835,24	0,00	3 360 835,24
4.Výnosy z KT zo ŠR	191 246,93	0,00	191 246,93	184 840,69	0,00	184 840,69
5.Výnosy spolu	4 029 746,49	0,00	4 029 746,49	3 840 933,83	0,00	3 840 933,83
6.Hosp. výsledok	65 919,82	0,00	65 919,82	15,15	0,00	15,15
(5-1)						
7.% sebestačnosti	6,91		6,91	7,69		7,69

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2012 predstavujú 3 963 826,67 €, t.j. 99,58 % z upraveného ročného rozpočtu (bližšie v časti 3. 2. 2 Rozbor nákladov).

Celkové výnosy ŠO vrátane výnosov z bežného a kapitálového transferu predstavujú k 31. 12. 2012 sumu 4 029 746,49 €, čo je 101,24 % z celkových ročných plánovaných výnosov.

Skutočné tržby a vlastné výnosy /bez výnosov z bežného a kapitálového transferu/ k 31. 12. 2012 dosiahli sumu 273 958,21 €, čo predstavuje 120,65 % z plánovaných ročných tržieb a výnosov (bližšie v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov).

Ako vidieť z predchádzajúceho prehľadu v roku 2012 došlo v porovnaní s rokom 2011 k zníženiu percenta sebestačnosti zo 7,69 % na 6,91 % a to najmä z dôvodu zvýšenia nákladov (najmä osobných), ale tiež z dôvodu nižších tržieb oproti roku 2011, kedy boli dosiahnuté mimoriadne vyššie výnosy na účte 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie

K 31.12.2012 bola uvoľnená Ministerstvom kultúry SR na prioritné projekty suma 115 600,00 € v rámci prvkov 08T0103, 08T0104 a 08T010B nasledovne:

upravený rozpočet k 31.12.2012

kategória 630 – tovary a služby v €

prvok 08T0103	80 000,00
prvok 08T0104	20 000,00
prvok 08T010B	15 600,00

vyčerpané (uhradené) k 31.12.2012

kategória 630 – tovary a služby v €

prvok 08T0103	80 000,00
prvok 08T0104	20 000,00
prvok 08T010B	15 600,00

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2012	Skutočnosť k 31.12.2012
Počet podporených projektov	výstup	ks	2	2

Prostriedky z programu 08T0103 boli účelovo určené na tieto aktivity:

- „U. Giordano: Fedora (opera)“ 40 000,- €
  - „E. Humperdick: Perníková chalúpka – detská rozprávková opera“ 40 000,- €
- SPOLU prvok 08T0103 80 000,- €**

V I. polroku 2012 uviedla ŠO premiéru opery U. Giordano: Fedora.
 Detská rozprávková opera - Perníková chalúpka bola zrealizovaná v II. polroku 2012.

Prvok 08T0104 Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2012	Skutočnosť k 31.12.2012
Počet podporených projektov	výstup	ks	3	3

Prostriedky z programu 08T0104 boli účelovo určené na tieto aktivity:

• „Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Maďarsku“	8 000,- €
• „Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Česku“	8 000,- €
• „Umelecké hosťovanie Štátnej opery v Rakúsku“	4 000,- €
SPOLU prvok 08T0104	20 000,- €

V roku 2012 uskutočnila ŠO všetky vyššie uvedené aktivity a v rámci programu 08T0104 vyčerpala finančné prostriedky v súlade s ich účelovým určením v plnej výške.

Prvok 08T010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok

„Obnova nástrojového vybavenia“ 15 600,- €

V roku 2012 boli v rámci uvedeného projektu obstarané náhradné súčiastky na hudobné nástroje a vykonaná údržba a drobné opravy hudobných nástrojov v celkovej hodnote 15 600,00 €.

Jednotlivé projekty sú podrobne vyhodnotené v časti 3.1 Činnosti/produkty organizácie a ich náklady.

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

Rozpočet na rok 2012 bol Štátnej opere oznámený listom č. MK-568/2012-103/1060 zo dňa 27. januára 2012 v ktorom Ministerstvo kultúry SR určilo záväzný a orientačný ukazovateľ štátneho rozpočtu pre rok 2012 v celkovej sume **3 595 925,00 €** nasledovne:

Programová štruktúra:

08S: Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

08S 01: Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami

08S 0101: Divadlá a divadelná činnosť

Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0.1 Divadlá

Záväzný ukazovateľ:

Bežné výdavky celkom (600) 3 595 925,00 €

z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy

a ostatné osobné vyrovnania /610/ 1 236 595,00 €

Zároveň bol schválený a rozpísaný **orientačný ukazovateľ** – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov **na rok 2012 v počte 216,5**.

V priebehu roka 2012 Ministerstvo kultúry SR Štátnej opere niekoľkokrát rozpočet upravilo. Konkrétne úpravy sú podrobne rozpísané v časti „3.2.1. Plnenie ukazovateľov rozpočtu“.

a) Bežné výdavky

ŠO bol upravený bežný transfer k 31.12.2012 na sumu 3 566 412,00 €. ŠO vyčerpala v priebehu roka 2012 3 564 541,35 €. Nedočerpaná suma 1 870,65 € bola dočerpaná v prvom Q. 2013 v súlade s §8 ods.5 Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Bežné výdavky podľa jednotlivých programov 08S0101, 08T0103, 08T0104 a 08T010B boli k 31.12.2012 použité v súlade s ich účelovým určením. Ďalšie záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu t. j. bežné výdavky celkom (600) a ukazovateľ – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli k 31.12.2012 dodržané.

Rekapitulácia bežných výdavkov ŠO podľa zdrojov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2012

v €

Kód			Položka	Schválený rozpočet 2012	Upravený rozpočet 2012	Skutočnosť k 31. 12. 2012
zdroj	program	prvok				
a	b	c	d	1	2	3
111	08S	0101	312 001	3 595 925,00	3 450 812,00	3 450 812,00
111	08S	0101	610	1 236 595,00	1 586 595,00	1 586 595,00
111	08S	0101	620	456 922,00	611 697,33	611 697,33
111	08S	0101	630	1 883 408,00	1 234 927,07	1 233 059,42
111	08S	0101	640	19 000,00	17 592,60	17 589,60
Spolu	08S	0101	600	3 595 925,00	3 450 812,00	3 448 941,35
111	08T	0103	312001	0,00	80 000,00	80 000,00
111	08T	0103	630	0,00	80 000,00	80 000,00
Spolu	08T	0103	600	0,00	80 000,00	80 000,00
111	08T	0104	312 001	0,00	20 000,00	20 000,00
111	08T	0104	630	0,00	20 000,00	20 000,00
Spolu	08T	0104	600	0,00	20 000,00	20 000,00
111	08T	010B	312 001	0,00	15 600,00	15 600,00
111	08T	010B	630	0,00	15 600,00	15 600,00
Spolu	08T	010B	600	0,00	15 600,00	15 600,00
111	Spolu		312001	3 595 925,00	3 566 412,00	3 566 412,00
111	Spolu		600	3 595 925,00	3 566 412,00	3 564 541,35
45	08S	0101	200	185 446,00	185 446,00	221 822,23
45	08S	0101	610	77 784,00	82 784,00	57 399,63
45	08S	0101	620	28 741,00	23 741,00	0,00
45	08S	0101	630	8 921,00	8 921,00	2 167,68
Spolu	08S	0101	600	115 446,00	115 446,00	59 567,31
Splu	08S		600	3 711 371,00	3 566 258,00	3 508 508,66
Splu	08T		600	0,00	115 600,00	115 600,00
SPOLU	600			3 711 371,00	3 681 858,00	3 624 108,66

b) Kapitálové výdavky

Podrobný prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov k 31.12.2012 je uvedený v časti 3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu.

Nasledovná tabuľka uvádza sumárny prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov.

Rekapitulácia stavu kapitálových výdavkov ŠO podľa zdrojov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2012 v €

Zdroj a program	Presunuté fin. prostr. z roku 2011	Ekonomická klasifikácia	Rozpočet schválený k 1.1.2012	Rozpočet upravený k 31.12.2012	Skutočnosť k 31.12.2012
Program 08S0101					
Zdroj 131B – KV – z roku 2011, ktoré boli presunuté do roku 2012					
Investičná akcia 27 461	9 000,00	713002	0,00	0,00	9 000,00
Investičná akcia 27 463	32 074,00	713004	0,00	0,00	26 617,01
Investičná akcia 27 467	26 000,00	714001	0,00	0,00	24 072,31
Investičná akcia 3 155	185 325,00	717001	0,00	0,00	185 325,00
Investičná akcia 27 466	13 941,00	717002	0,00	0,00	13 941,00
Investičná akcia 27 464	8 887,00	717001	0,00	0,00	5 861,19
Spolu zdroj 131B	275 227,00		0,00	0,00	264 816,51
Investičná akcia 28 263		322001	0,00	71 834,00	71 834,00
Investičná akcia 28 263		711001	0,00	4 873,00	4 873,00
Investičná akcia 28 263		713001	0,00	1 850,00	1 850,00
Investičná akcia 28 263		713002	0,00	14 307,00	14 307,00
Investičná akcia 28 263		713004	0,00	29 500,00	19 676,97
Investičná akcia 28 263		717002	0,00	21 304,00	777,46
Medzisúčet IA 28 263			0,00	71 834,00	41 484,43
Investičná akcia 3155		322001	0,00	82 000,00	82 000,00
Investičná akcia 3155		717001	0,00	58 000,00	0,00
Investičná akcia 3155		713004	0,00	24 000,00	0,00
Medzisúčet IA 3155			0,00	82 000,00	0,00
Spolu zdroj 111			0,00	153 834,00	41 484,43
Zdroj 45		710	70 000,00	70 000,00	31 884,44
Program 08S0101 spolu		7*	70 000,00	223 834,00	338 185,38
Program 08T0103					
Zdroj 111					
Investičná akcia 26 446		322001	0,00	190 000,00	190 000,00
Investičná akcia 26 446		716	0,00	190 000,00	0,00
Program 08 T0103 spolu		7*	0,00	190 000,00	0,00
Program 08T010B					
Zdroj 111					
Investičná akcia 28 204		322001	0,00	19 600,00	19 600,00
Investičná akcia 28 204		713 004	0,00	19 600,00	19 600,00
Program 08T010B spolu		7*	0,00	19 600,00	19 600,00
Prijmy spolu za všetky programy a zdroje:		322001	0,00	363 434,00	363 434,00
Výdavky spolu za všetky programy a zdroje:		7*	70 000,00	433 434,00	357 785,38

4 HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE

Prehľad o stave, tvorbe a použití jednotlivých fondov v roku 2012 poskytuje nasledovná tabuľka:

	Stav k 1. 1. 2012	Tvorba	Použitie	v € Stav k 31. 12. 2012
Zákonný rezervný fond	82 283,63	15,15	-	82 298,78
Sociálny fond	6 676,30	22 512,24	21 860,83	7 327,71

Zákonný rezervný fond

Stav zákonného rezervného fondu Štátnej opery k 1. 1. 2012 bol 82 283,63 €.

V roku 2012 bol zákonný rezervný fond tvorený nasledovne:

- z výsledku hospodárenia z hlavnej činnosti za rok 2011 v sume 15,15 €.

V roku 2012 nebol zákonný rezervný fond čerpaný.

Zostatok rezervného fondu ŠO k 31. 12. 2012 je 82 298,78 €.

Vzhľadom na zmenu legislatívy v predchádzajúcich rokoch rezervný fond príspevkovej organizácie sa tvorí len z výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie (§ 25 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Rezervný fond príspevkovej organizácie možno použiť len na vysporiadanie straty príspevkovej organizácie. To znamená, že darované finančné prostriedky už nie sú zdrojom rezervného fondu.

Prehľad o darovaných finančných prostriedkoch, resp. nepeňažných daroch je uvedený v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov (účet 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy).

Sociálny fond (záväzky voči sociálnemu fondu)

Stav sociálneho fondu ŠO k 1. 1. 2012 bol 6 676,30 €, z toho reálne použiteľné boli zdroje v sume 4 330,30 €, rozdiel v sume 2 346,00 € predstavovali nesplatené pôžičky.

V súlade s internou smernicou o sociálnom fonde bol sociálny fond v roku 2012 tvorený nasledovne:

	v €
- vo výške 1% z úhrnu funkčných plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu v roku 2012 (povinný prídel podľa § 3 ods. 1, písm. a) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel)	15 008,16
- vo výške 0,5 % z úhrnu funkčných plátov (prídel podľa §3 ods. 1, písm. b) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel)	7 504,08
Tvorba spolu	22 512,24

Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2012 použité na stravovanie zamestnancov v sume 14 569,52 €, pričom príspevok na jeden stravný lístok do 30. 10. 2012 predstavoval 0,28 € a od

1. 11. 2012 bol príspevok zvýšený na 0,31 €. Stravovanie bolo aj naďalej zabezpečované prostredníctvom firmy LE CHEQUE DEJENUER, s.r.o. Bratislava.

Ďalej boli prostriedky sociálneho fondu použité:	v €
- na zabezpečenie pitného režimu v sume	1 717,31
- na dopravu v sume	4 562,00
- na kytice a vence v sume	20,00
- na sociálne výpomocce v sume	740,00
- na darčkové kupóny	252,00

Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2012 použité celkom v sume 21 860,83 €.

Aj v priebehu v roka 2012 boli poskytované zamestnancom návratné pôžičky zo sociálneho fondu celkom v sume 10 030,00 €.

Prehľad o poskytnutých a splatených pôžičkách je uvedený v nasledujúcej tabuľke(v €):

Pôžičky	Nesplatené k 1. 1. 2012	Poskytnuté v roku 2012	Splatené v roku 2012	Nesplatené k 31. 12. 2012
zo soc. fondu	2 346,00	10 030,00	10 193,73	2 182,27

Stav sociálneho fondu k 31. 12. 2012 je 7 327,71 €, z toho reálne použiteľné sú zdroje v sume 5 145,44 €, rozdiel v sume 2 182,27 € predstavujú nesplatené pôžičky.

5 PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

Podnikateľskú činnosť Štátna opera v roku 2012 nevykonávala z dôvodu priority výroby scénických dekorácií podľa dramaturgického plánu.

6 ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Majetok a záväzky

Informácie o objemovo významných položkách súvahy v oblasti majetku za rok 2012 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2011 sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Názov	Účty	Riadok súvahy	KZ k 31.12.2011	Prírastky +	Úbytky -	Presuny + / -	KZ k 31.12.2012
Obstaranie DNM	041	009	0,00			0,00	0,00
Obstaranie DHM	042	022	78 591,33	361 124,71	265 526,45	0,00	174 189,59
Spolu			78 591,33	361 124,71	265 526,45	0,00	174 189,59

Názov	Účet	Riadok súvahy	OC k 31.12.2011	Prírastky +	Úbytky -	Presuny +/-	OC k 31.12.2012
Softvér	013	005	23 439,62	0	0	0	23 439,62
Drobný DNM	018	007	8 368,65	0	0	0	8 368,65
Spolu			31 808,27	0	0	0	31 808,27
Pozemky	031	012	673 997,37	0	0	0	673 997,37
Umelecké diela a zbierky	032	013	1 792,47	1 690,00	0	0	3 482,47
Stavby	021	015	9 307 820,05	147 159,16	40,66	0	9 454 938,55
Samostatné hnutelné veci	022	016	1 525 281,10	92 604,98	7 983,67	0	1 609 902,41
Dopravné	023	017	287 640,62	24 072,31		0	311 712,93
Drobný DHM	028	020	203 775,85	0	9 585,96	0	194 189,89
Spolu			12 000 307,46	265 526,45	17 610,29	0	12 248 223,62

Krátkodobý finančný majetok	Riadok súvahy	Hodnota v € k 31.12.2011	Prírastky +	Úbytky -	Hodnota v € k 31.12.2012
Pokladnica	86	0,58	152 355,11	152 355,11	0,58
Ceniny	87	693,60	178 320,30	178 320,30	903,40
Bankové účty (vrátane účtu 261)	88	699 066,44	5 060 625,06	4 888 130,46	871 561,04
Spolu		699 760,62	5 391 300,47	5 218 805,87	872 465,02

Nepoužiteľný a neupotrebitelný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Prehľad neupotrebitelného majetku za rok 2012 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Zoznam neupotrebitelného majetku - účet 02201 - za rok 2012

Invent. číslo Názov IMA	Zarad	HS Mesiac vyradenia	Č. pohybu	Nadobúdacia cena Opravy	Zostatková cena Ročný odpis
100	1.1976	12400130	5200	528,51	0
Pila pasova PPN 80		201212		528,51	0
564	5.1983	12400130	5200	477,23	0
Brúska kotúčových píl		201212		477,23	0
813	10.1990	12400130	5200	2 536,58	0
Stroj kombinov.MUT 400/RLR		201212		2 536,58	0
1143	3.2003	12400130	5200	2 449,71	0
Vrtačka dlabačka GM POINT		201212		2 449,71	0
1191	10.2004	12400130	5200	1 991,64	303,76
Formátovacia píla FP 2750		201212		1 687,88	0

Medzisúčet za Účet :

7 983,67

303,76

Nepoužiteľný a neupotrebitelný drobný hmotný a nehmotný majetok

účet: 028 01 Drobný dlhodobý hmotný majetok : 347,23 €

účet: 028 02 Drobný dlhodobý hmotný majetok k 31.12.2012: 9 238,73 €

účet 75003 Drobný hmotný majetok: 1 470,11 €

Je to majetok morálne aj technicky zastaralý, nefunkčný (elektrospotrebiče, nábytok, mobily, koberce, stroje z výrobných dielní).

Stav a vývoj pohľadávok celkom

Podrobný prehľad stavu pohľadávok k 31.12.2012 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2011 je uvedený v nasledovných tabuľkách:

Pohľadávky	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok v EUR k 31. 12. 2011	Hodnota pohľadávok v EUR k 31.12. 2012
311- odberatelia	61	26 904,65	34 497,54
314 - posk.prev.predd.	64	734,04	680,93
315 – ost.pohľadávky	65	235,57	109,50
335 – pohľ.voči zamest.	70	5 364,90	4 297,94
378 – Iné pohľadavy	81	585,78	292,11
Spolu		33 824,94	39 878,02

Pohľadávky podľa doby splatnosti	Hodnota v € k 31.12.2011	Hodnota v € k 31.12.2012
Pohľadávky v lehote splatnosti	6 129,14	11 544,91
Pohľadávky po lehote splatnosti	27 695,80	28 333,11
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	33 824,94	39 878,02

Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti	Hodnota v € k 31.12.2011	Hodnota v € k 31.12.2012
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	33 824,94	39 878,02
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	33 824,94	39 878,02

Stav a vývoj záväzkov celkom

Prehľad o stave záväzkov k 31.12.2012 v porovnaní so stavom k 31.12.2011 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Účet	Názov účtu	Výška záväzku k 31.12.2011 v €	Výška záväzku k 31.12. 2012 v €
32101	Dodávateľa tuzemskí	25 326,98	37 997,35
32102	Dodávateľa zahraniční	0,00	139,50
32103	Dodávateľa tuzemskí po lehote splatnosti nad 1 rok	34,72	34,72
32501	Ost.záväzky-DDP		0,24
32520	Ostatné záväzky	163,72	412,05
Celkom		25 525,42	38 583,86
472	Záväzky voči sociálnemu fondu	6 676,30	7 327,71
324	Prijaté preddavky	16 794,70	27 355,16
379	Iné záväzky	1 918,13	831,26
331	Záväzky voči zamestnancom	20 996,84	46 692,13
323	Krátkodobé rezervy	39 480,54	40 980,08
333	Ostatné záväzky voči zamestnancom	71,01	89,39
336	Zúčtovanie s orgánmi SP a ZP	81 028,97	76 960,39
341	Daň z príjmov	561,23	1 683,29
459	Ostatné rezervy dlhodobé	26 624,00	23 635,00
342	Ostatné priame dane	17 685,21	15 816,79
343	Daň z pridanej hodnoty	50,31	1 138,20
345	Ost.dane a poplatky	0,00	49,50
353	Zúčt. transferov ŠR	8 824 045,16	8 998 102,88
372	Transfery a ost. zúčt. so subj. mimo VS	24 366,39	24 366,39
Spolu:		9 060 298,79	9 265 028,17

Záväzky podľa doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2011	Výška v € k 31.12.2012
Dlhodobé záväzky /r.140/ spolu z toho	6 676,30	7 327,71
Záväzky v lehote splatnosti	6 676,30	7327,71
Záväzky po lehote splatnosti		
Krátkodobé záväzky /r.151/ spolu z toho:	188 998,21	233 566,36
Záväzky v lehote splatnosti	188 963,49	233 531,64
Záväzky po lehote splatnosti	34,72	34,72
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	195 674,51	240 894,07

Závazky podľa zostatkovej doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2011	Výška v € k 31.12.2012
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	188 998,21	233 566,36
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	6 676,30	7 327,71
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	195 674,51	240 894,07

Stav vymáhania pohľadávok k 31.12. 2012

Pohľadávky po lehote splatnosti vymáha pre Štátnu operu interný právnik ŠO. Ide o nasledovné pohľadávky:

1. Štátna opera c/a Ján Badúšek INEX, Bernolákova 18, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 254/1998

/fa č. 3097/92 - 80.000.-Sk, č. 3006/93 - 27.000.-Sk, č. 3102/93 - 74.250.-Sk, č. 3022/93 - 1.069.-Sk, č. 3019/93 - 1.029.-Sk, č. 3048/93 - 2.500.-Sk, a č. 3094/93 - 11.581.-Sk/

- vydaný platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 30Cb 182/94 Sn dňa 9.12.1997 na sumu **6553,44 €** (197.429.-Sk) + trovy konania 248,82 € (7.496.-Sk);
- 02.04.1998 návrh na vykonanie exekúcie;
- 04.05.1999 vydané upovedomenie o začatí exekúcie;
- 25.4.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 urgencia exekútorovi o podanie správy o stave ex. konania;
- 12.8.2002 oznámenie súdneho exekútora o stave ex. konania
- 13.8.2002, 4.3.2004 žiadosť súdneho exekútorovi o podanie rozsiahlejšej správy o zistení majetkových pomerov povinného;
- 19.05.2004 doručený exekučný príkaz;
- 2.1.2006 urgencia exekútora a zisťovanie stavu vykonávania ex. príkazu;
- 17.02.2006 doručené oznámenie o stave exekučného konania;
- 14.03.2006 vyjadrenie k oznámeniu zo dňa 17.02.2006;
- 27.03.2006 – upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie – postihnutím obchodného podielu spoločníka Badúšek Ján v obchodnej spoločnosti KREA s.r.o. Banská Bystrica
- 27.04.2006 – príkaz na začatie exekúcie
- 18.05.2006 – oznámenie o stave exekučného konania – zistená nemajetnosť
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 6.11.2008 – došiel návrh súdneho exekútora na zastavenie exekučného konania
- 24.02.2010 – po opakovanom dopyte na stav konania podal súdny exekútor správu, že šetrením nezistil žiadny zexekvovateľný majetok dlžníka a navrhuje podať návrh na zastavenie exekúcie

B/ exekučné konanie EX 196/2000

/úroky z omeškania z fa č. 3097/92, 3006/93, 3102/93, 3022/93, 3019/93, 30048/93, fa č. 3094/93 – vyčíslené úroky z faktúry 3097/92 a 3102/9/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica dňa 9.6.1999 priznaných **4269,25 €** (128.616,50 Sk) s 22%-ným úrokom z omeškania zo sumy 173.848,- Sk od 19. 6. 1998 do zaplataenia + trovy konania 180,97 € (5.452,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 272,19 € (8.200.- Sk);
- 04.05.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 30.06.2000 došlo upovedomenie o začatí exekúcie;
- 04.01.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 žiadané oznámenie stavu ex. konania;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania
- 03.08.2004 doručený exekučný príkaz
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

C/ exekučné konanie EX 195/2000

/vyčíslený úrok z omeškania z dlžného nájomného vo výške 298,75 € (9.000.-Sk) za prenajatý dopravný prostriedok od 21.1.1993 do 26.7.1999 + 18% úrok odo dňa 27.7.1999 až do zaplataenia + trovy konania/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 18C 188/99 dňa 11.2.2000 priznaná suma vo výške **350,33 €** (10.554.-Sk) + úrok z omeškania + trovy konania 13,94 € (420.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 33,86 € (1.020.- Sk);
- 02.06.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 07.07.2000 doručené „Upovedomenie o začatí exekúcie“
- 21.01.2002 a 29.7.2002 – urgencia exekútora;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania;
- 29.07.2004 žiadosť o opakované prešetrenie či je povinný zamestnaný;
- 03.08.2004 doručený exekučný príkaz;
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie;
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 3.8.2006 – došiel exekučný príkaz
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

2. Štátna opera c/a Milan Pohančánik, Nemčianska cesta 23, Banská Bystrica**A/ exekučné konanie EX 1202/96**

/fa č. 3087/94 - 59.625.-Sk/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 39/96 zo dňa 28.3.1996 priznaná suma **1979,19 €** (59.625,- Sk);
- 12.11.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.03.2001 súd vydal uznesenie o zamietnutí námietok povinného, exekútor vydal exekučný príkaz na predaj hnutelných vecí;
- 20.11.2002 doručená správa súdneho exekútora o nemajetnosti povinného;
- 18.10.2005 doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 01.02.2006 urgencia exekútora
- 20.02.2006 – doručené oznámenie exekútora – k zrážkam zo mzdy nedošlo
- 24.04.2006 – žiadosť zaslaná súd. exekútorovi – spraviť dotaz na Sociálnu poisťovňu
- 15.05.2006 – doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 11.5.2006 – doručený exekučný príkaz na zrážky zo mzdy
- 21.10.2009 - uznesenie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 475/01

/úrok z omeškania zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk)/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15C 220/99 zo dňa priznaný 3%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 970,30 Sk a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 1240,62 € (37.375,- Sk) a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) od 16. 3. 1998 do zaplatenia + trovy konania 50,85 € (1.532,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 78,68 e (2.370.- Sk);
- 08.06.2001 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 21.01.2002 zisťovanie stavu ex. konania;
- 26.02.2002 doručená správa o stave exek. konania;
- 21.08.2002 doplnenie správy o stave exekučného konania;
- 13.10.2003 doručená výzva na vyjadrenie sa k správe o stave exekúcie;
- 17.05.2006 – súdnej exekútorke oznámená adresa zamestnávateľa povinného
- 11.5.2006 – doručený exekučný príkaz na zrážky zo mzdy
- 16.3.2010– vyčíslenie trov exekúcie

3. Štátna opera c/a EKKA spol s r.o., nám. Š Moyzesa 15, Banská Bystrica**B/ exekučné konanie EX 843/96**

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1Rob 413/96 priznaná suma **9165,85 €** (276.130,25 Sk) + trovy konania 366,59 € (11.044.-Sk);
- 23.05. 2001, 21.1.2002 súdny exekútor urgovaný na oznámenie stavu ex. konania;
- 07.05.2003 doručená správa o stave konania;
- 23.09.2004 žiadosť o podanie informácie;
- 11.1.2007 – návrh na zastavenie exekučného konania;
- 14.2.2007 - uznesenie o zastavení exekúcie

4. Štátna opera c/a I a D spol. s r.o., Horná 21, Banská Bystrica**A/ exekučné konanie EX 841/96**

/faktúra č. 3085/94/

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1 Rob 414/96 priznaných **1663,46 €** (50.113,50.-Sk) + trovy konania 66,52 € (2.004.-Sk);
- 26.8.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 16.10.2002 došla správa o stave konania - zistená nemajetnosť;
- 28.10.2002 - žiadosť súdnemu exekútorovi o ročné archivovanie spisu;
- 06.10.2003 doručená správa o stave exekučného konania;
- 23.09.2004 list Bc. Kohútovi – žiadosť o podanie informácie;
- 17.05.2006 – doručená správa o stave exekučného konania;
- 28.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 402/2002

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 12C 70/98 zo dňa 8.7.1998 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č.k. 12C 70/98 zo dňa 27.2.2002 priznaný **úrok z omeškania** od 11.10.1994 do zaplatenia + trovy konania vo výške 41,16 € (1.240.-Sk);
- 26.9.2002 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 17.09.2004 doručená správa o stave exekučného konania;
- 25.3.2008 – doručená správa o stave exekučného konania;

5. Štátna opera c/a Brza Ján, Štúrova 137, Dobrá Niva

- Platobným rozkazom Okresného súdu Zvolen č.k. .1Rob 1288/97 priznaných **232,36 €** (7.000,- Sk) + úrok od 8. 2. 1996 do zaplatenia + trovy konania vo výške 18,26 € (550,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 31,20 € (940.- Sk);
- 11.8.1998 - návrh na vykonanie exekúcie
- 30.03.2006 – návrh na vykonanie exekúcie – JUDr. Róbert Tutko
- 11.08.2006 – doručené upovedomenie o začatí exekúcie
- 30.1.2008 – urgencia stavu exekučného konania
- 19.5.2008 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 10.9.2010 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy

Exekučné konanie pokračuje.

6. Štátna opera c/a František Novák, Hronské predmestie 1056, Banská Bystrica**A/ exekučné konanie EX 1022/97-R)**

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C 2/97 priznaných **1024,26 €** (30.857.- Sk) + úrok + trovy konania 443,47 € (13.360.-Sk);

- 3.9.1997 návrh na začatie exekučného konania;
- 23. 5. 2001, 26.7.2002, 24.1.2003, 20.2.2004 exekútor žiadaný o podanie správy;
- 01.03.2004 doručená správa o stave konania;
- 30.11.2004 doručené uznesenie OS Banská Bystrica – exekúcia vyhlásená za neprípustnú;
- 01.12.2004 odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 03.11.2004;
- 30.05.2006 – doručené opravné uznesenie;
- 26.03.2007 – žiadosť súdu o doručenie uznesenia č. k. 1Er 2344/97-34 zo dňa 02.12.2005;
- 7.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 187/2003

- Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 309/98 priznaných **1512,26 €** (45.560.-Sk) + úrok + trovy konania 65,06 € (1.960.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 84,64 € (2.550.- Sk);
- 07.02.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.07.2004 žiadosť o podanie správy o stave konania;
- 12.08.2004 doručené oznámenie o stave konania;
- 08.12.2004 doručená žiadosť o poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní exekúcie
- 31.1.2008 – došiel exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 25.2.2010 – podaná informácia o stave konania – exekúcia pokračuje

7. Štátna opera c/a Jozef Podoba, Neverice 37**exekučné konanie EX 804/2003**

- Platobným rozkazom Okresného súdu Nitra č.k. Ro 86/01 priznaných **92,94 €** (2.800,- Sk) + úrok + trovy konania 43,15 € (1.300.- Sk);
- 4. 4. 2001 vydané uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia;
- 11.2.2002 doručené upovedomenie z Okresného súdu Nitra, účet povinného bude dňa 20.2.2002 zrušený – ukončený výkon rozhodnutia;
- 13.1.2003 došlo uznesenie o zastavení výkonu rozhodnutia;
- 19.08.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 7.4.2005, 28.10.2005, 30.1.2008 - urgencia exekútora
- 18.2.2010 – podaná informácia o stave exekučného konania

Exekučné konanie pokračuje.

8. SUPRAVIA, s.r.o., Zámocká 12, Bratislava**exekučné konanie EX 1914/2011**

- pohľadávka zo Zmluvy o umeleckom hostovaní zo dňa 15.06.2007 (Faktúra č. 82/2007 zo dňa 17.07.2007) **vo výške 1360,95 €** spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 1360,95 € od 28.07.2007 do zaplatenia

- Upomienka č. 1 zo dňa 29.11.2007
- Upomienka zo dňa 10.01.2008
- Predžalobná výzva zo dňa 28.01.2009
- 1.2.2010 - podaný návrh na vydanie platobného rozkazu
- 19.03.2010 – vydaný platobný rozkaz sp. zn. 25Rob/26/2010
- 12.04.2010 - podaný odpor proti platobnému rozkazu sp. zn. 25Rob/26/2010
- 26.04.2010 – vyjadrenie k odporu
- 9.2.2011 – rozsudok č. 30Cb/120/2010-40 OS Bratislava I.
- Návrh na vykonanie exekúcie č. EX 1914/2011 zo dňa 2.5.2011
- Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 25.8.2011

Exekučné konanie pokračuje.

9. Elena Gubášová, Tatranská 5, Banská Bystrica

súdne konanie 16RO/149/2012

- pohľadávka zo zodpovednosti za škodu zamestnanca uplatnená na Okresnom súde v Banskej Bystrici - vo výške 105,90 € s úrokom s omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 105,90 € od 18.1.2012 do zaplatenia a trovy konania
- Návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 16.4.2012
- Platobný rozkaz č. 16RO/149/2012-28 zo dňa 15.06.2012

Súdne konanie neukončené

Informácie o iných aktívach a pasívach

Štátna opera v roku 2012 neposkytla žiadne záruky ani ručenia tretím stranám, nemá žiadne záväzky, ktorých hodnotu nevie určiť.

7 PERSONÁLNE OTÁZKY

ROZBOR ZAMESTNANOSTI :

Orientačný limit zamestnancov na rok 2012	216,5
Priemerný evidenčný prepočítaný stav k 31.12.2012	204,8
z toho - umeleckí zamestnanci	140,6
- ostatní zamestnanci	64,2
Priemerný evidenčný fyzický stav k 31.12.2012	204

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ŠO :

- je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Úsek riaditeľa – zabezpečuje poskytovanie informácií v zmysle platných predpisov, vnútropodnikovú kontrolnú činnosť, personálnu prácu, bezpečnosť práce, požiarnu ochranu, právne služby, informatiku.

Úsek umelecký – zabezpečuje práce spojené s výrobou a predvádzaním operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

Úsek ekonomický – technický – zabezpečuje riadenie ekonomiky, účtovníctvo, práce a mzdy ŠO podľa platných smerníc, zákonov a noriem. Okrem toho zabezpečuje správu majetku štátu, hospodársku správu, investičnú činnosť a koordináciu dopravy ŠO.

8 CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2012 A PREHĽAD ICH PLNENIA

V súlade s predmetom svojej činnosti organizácia v roku 2012 zabezpečovala:

1. Rozvoj novej produkcie – realizácia premiér 3 inscenácií, vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia

➤ Štátna opera **premiérov** vytvorila v roku 2012 spolu päť inscenácií:

tri inscenácie v zmysle kontraktu, a to:

operu	W. A. Mozart: <i>Così fan tutte</i>
tanečnú drámu	G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková: <i>Carmen</i>
operetu	F. Lehár: <i>Cárovič</i>

a dve v rámci podpory kultúrnych aktivít RO a PO:

operu	U. Giordano: <i>Fedora</i>
detskú rozprávkovú operu	E. Humperdinck: <i>Perníková chalúpka</i>

2. Šírenie vlastnej produkcie – realizácia 118 predstavení (z toho 8 podujatí ŠO v rámci festivalov) vrátane aktivít realizovaných v rámci podpory kultúrnych aktivít PO a RO na vlastnej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí, z toho min. 30 predstavení pre deti a mládež.

➤ V roku 2012 sme uviedli **124 hudobno - dramatických podujatí** vrátane koncertných a tanečných diel. Tieto podujatia navštívilo **33 204** návštevníkov a dosiahli sme tržby vo výške **190 861,65 €**. Deťom a mládeži sme z toho ponúkli 50 predstavení.

Tabuľka *Návštevnosť a tržby na domácej a zahraničnej scéne* v roku 2010, 2011 a 2012 (bez hosťujúcich súborov)

	počet predstavení	ponúknuté miesta	návštevnosť	návštevnosť v %	Tržby bez kult. poukazov	Tržby s kult. poukazmi
2010	118	40 110	33 109	82,55 %	168 267,02 €	177 227,02 €
2011	121	40 846	33 619	82,31 %	171 764,19 €	181 655,19 €
2012	124	40 809	33 204	81,36 %	182 375,65 €	190 861,65 €

V hodnotenom roku 2012 sme zaznamenali v porovnaní s rokmi 2010 a 2011 **stúpajúci trend v počte predstavení**, čo sa v konečnom dôsledku **odrazilo aj vo výške dosiahnutých tržieb**.

Aj napriek miernemu poklesu celkovej návštevnosti (o 0,95 %) oproti roku 2011 nás teší, že sa nám i v tomto ekonomicky zložitom roku darí udržať návštevnosť približne na úrovni toho minuloročného. Banskobystrický kraj patrí naďalej ku krajom s najvyššou mierou nezamestnanosti, čo výrazne ovplyvňuje kúpyschopnosť obyvateľstva. Pozorujeme, že miera nezamestnanosti kontinuálne stúpa, čo prispieva k prehĺbovaniu ekonomickej krízy aj vo vzťahu k vyhľadávaniu kultúrnych podujatí verejnosťou.

Podobne ako doposiaľ, aj v roku 2012 návštevnosť v určitej miere poznačila poloha Banskej Bystrice a geografické pomery (zvýšené snehové zrážky začiatkom a koncom roka, ktoré spôsobili viackrát neprejazdnosť horských prechodov Šturec a Donovaly), v dôsledku čoho dochádzalo k zrušeniu vstupeniek divákmi zo severných regiónov Slovenska práve v deň predstavenia.

3. Realizáciu XXXIX. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské – operná časť“ a XIX. ročníka jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobné dni“.

- Festival ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ (ZHZ), ktorý usporadúva Štátna opera už viac ako tri desaťročia má na slovenskej mape kultúrnych akcií nezastupiteľné miesto ako jediný letný operný festival. Exkluzivitu festivalu potvrdzuje i skutočnosť, že na jednotlivé podujatia oslovujeme svetové spevácke špičky a tak dávame možnosť domácim divákovi, ale i priaznivcom z celého Slovenska a strednej Európy pocítiť „závan svetového operného diania“.
- Aj v roku 2012 sme v dňoch 12. 10. až 19. 10. zrealizovali každoročne sa konajúci jesenný hudobný festival BANSKOBYSSTRICKÉ HUDOBNÉ DNI, ktorý spestruje programovú ponuku Štátnej opery. Za dobu svojho trvania sa vytvorila nielen tradícia tohto podujatia, ale sa vykryštalizovala aj jeho dramaturgická orientácia, prezentujúca široké rozpätie žánrov vážnej hudby. Banskobystrické hudobné dni patria k dominantným kultúrnym podujatiam mesta i regiónu.

4. Plnenie ďalších úloh nad rámec schváleného kontraktu, a to na základe priameho poverenia MK SR a pridelenie ďalších finančných zdrojov.

- Štátnej opere neboli pridelené finančné prostriedky nad rámec schváleného kontraktu a jeho dodatku.

5. Výrobu vlastných scénických a kostýmových výprav

- Vizuálnu stránku jednotlivých produkcií predstavujú scénické a kostýmové výpravy, ktorých realizáciu zabezpečujú dielne Štátnej opery. Pri väčšine inscenácii si k návrhom kostýmov a scén prizývajú výtvarníkov samotní režiséri. V marci Štátna opera realizovala premiéru opery W. A. Mozart: *Così fan tutte*, na výtvarnej stránke ktorej spolupracovali kostýmový výtvarník Roman Šolc a scénograf Jaroslav Milfajt.

V apríli mali diváci možnosť vidieť na javisku kostýmy od Adrieny Adamíkovej a scénu Lucie Šedivej v premiére tanečnej drámy G. Bizet - R. Ščedrin – D. Dinková: *Carmen*. Kostýmy v opere U. Giordano: *Fedora*, na Slovensku po prvýkrát uvedenej v júni počas tohoročného festivalu Zámocké hry zvolenské, sú dielom Kláry Vágnerovej a svojim scénickým návrhom do nej prispel Tomáš Moravec. Výtvarnú zložku detskej rozprávkovej opery mal na starosti domáci scénograf Jaroslav Valek a kostýmy úspešná slovenská kostymérka Ľudmila Várossová. Na poslednej inscenácii v tomto roku sa scénograficky podieľal Martin Víšek a autorkou výstižných kostýmov bola Eliška Zapletalová.

6. Zverejňovanie aktuálnych informácií a predaj vstupeniek prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES, sledovanie monitoringu návštevnosti.

- Zabezpečujeme zverejňovanie aktuálnych informácií na portáli Ministerstva kultúry, predaj vstupeniek prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES a monitoring návštevnosti v tomto systéme. Od novembra 2012 sme spustili on-line predaj cez internetový portál www.navstevnik.sk, čím sme umožnili všetkým našim priaznivcom zakúpiť si vstupenky na svoje obľúbené predstavenie 24 hodín denne priamo z pohodlia svojho domova.

Ako jediný sme zrealizovali prepojenie systému ORES so systémom SOFTIP PROFIT.

7. Sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti širokej verejnosti s cieľom ich kultúrno-spoločenského vyžitia.

- Štátna opera uvádza diela, ktoré oslovujú všetky vekové kategórie, znalcov operného umenia a odbornú kritiku. Popri osvedčených a divácky pritažlivých operných tituloch sa dramaturgia orientuje i na uvádzanie málo frekventovaných diel. Mnohé z nich uviedla v slovenskej premiére. Svoje miesto v dramaturgii má i pôvodná slovenská tvorba.

- Mimoriadnu pozornosť venuje i detskému divákovi. Na detské tituly sa spravidla viaže i súťaž, prostredníctvom ktorej sú deti motivované k väčšej vnímavosti na predstavení (napr. súťaž „Ferdo Mravec očami detí“).

- Návštevnosť podporuje rôznymi akciami (Valentín, Deň detí, Noc divadiel, Noc hudby, predvianočné a predsilvestrovské podujatia, besedy s protagonistami a inými zástupcami opery, rôzne súťaže zamerané na jednotlivé diela, exkurzie do zákulisia a iné). Naďalej prebieha úzka spolupráca s umeleckým školstvom (základné umelecké školy, Konzervatórium J. L. Bellu, Akadémie umení) ako aj s katedrou Európskych kultúrnych štúdií Fakulty humanitných vied UMB Banská Bystrica.
- S cieľom umožniť kultúrne vyžitie aj telesne postihnutým návštevníkom zabezpečila Štátna opera vybudovanie bezbariérového prístupu do budovy opery. Bezbariérová plošina je uvedeným divákom k dispozícii od apríla 2012.

V tomto roku máme v repertoári 17 reprízových titulov a 5 premiérových, okrem ktorých pravidelne uvádzame i príležitostné koncerty.

8. Sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti detí a mládeže prostredníctvom kultúrnych poukazov.

- V roku 2012 Štátna opera prevzala od návštevníkov 8 721 kultúrnych poukazov. Rozhodnutie MK SR o určení limitu na výber kultúrnych poukazov na rok 2012 vyplývajúce z Opatrenia vlády SR na zníženie deficitu verejných financií nám obmedzilo príjem kultúrnych poukazov, čo sa negatívne odrazilo aj na celkovej návštevnosti našich podujatí držiteľmi kultúrnych poukazov (ZŠ, SŠ)

9. Propagáciu činnosti – vydávanie propagačných materiálov.

- Propagácia našej opery spočíva vo vytváraní a realizácii reklamných kampaní, tvorbe a vydávaní rôznych tlačovín, realizácii exteriérovej a interiérovej reklamy, spolupráci s rozhlasom a televíziou, organizovaní tlačových konferencií, vydávaní tlačových správ a uverejňovaní inzerátov v tlači.

Propagáciu v médiách šírime prostredníctvom RTVS, televízie TA3 a regionálnej televízie Hronka. Tieto médiá využívame na vysielanie nami vytvorených 30 sekundových televíznych a rozhlasových spotov, a to predovšetkým pri propagácii premiér a festivalov.

Vo veľkej miere používame rôzne produkty tlačenej reklamy – bulletiny k premiéram, premiérové a mesačné plagáty, informačný mesačník Suflér, propagačné karty o jednotlivých predstaveniach, bulletiny ku koncertom a iné materiály. Mesačné plagáty distribuujeme do viacerých miest na Slovensku a spolu so Suflérmi a propagačnými kartami sa využívajú nielen na informovanie návštevníkov Štátnej opery, ale aj na directmarketing.

Nezanedbateľné sú pre nás aj výstupy z tlačových konferencií a uverejňovanie tlačových správ, ktoré preberajú internetové portály (Sme, Bystricoviny, Bystrica24, BBohline, Moja Bystrica, Opera Slovakia, Opera Dream a iné).

Divákovi sme sa priblížili aj cez najpopulárnejší portál facebook.com, prostredníctvom ktorého sa môžu na nás priamo obracať s otázkami, pripomienkami a pod.

Kvantita propagačných aktivít bude aj v ďalšom období priamo závislá od finančných možností Štátnej opery.

10. Realizáciu ďalších významných kultúrnych aktivít a kultúrno-výchovnej a vzdelávacej činnosti.

- Banskobystrická Štátna opera ponúka možnosť všestranného umeleckého vyžitia divákovi nielen v Banskej Bystrici, ale aj v iných mestách Slovenska. Diváci z iných regiónov Slovenska si môžu vychutnať rôznorodú repertoárovú ponuku, ktorou sa Štátna opera snaží obohatiť rozvoj hudobnej kultúry v navštívenom meste.
- V roku 2012 hosťovala:
  - v Rímsko-katolíckom kostole v Nových Zámkoch
  - v Divadle J. Palárika v Trnave
  - v Divadle Andreja Bagara v Nitre
  - v Dome kultúry v Selciach
  - na festivale Dotyky a spojenia v Martine
  - V Residence hotel na Donovaloch
  - V Slovenskom národnom divadle v Bratislave
- Štátna opera prispôsobuje repertoár i deťom a stredoškolskej mládeži, čím sa snaží vychovávať najmladšieho diváka k umeniu. Okrem iného pre nich uvádza skrátené verzie operných, operetných a muzikálových inscenácií doplnené o sprievodné slovo, k inscenáciám v originálnom jazyku sa premietajú titulky v slovenskom jazyku. Ide o obsahové titulky, ktoré jednoduchou formou uľahčujú deťom orientáciu v príbehu. Aktívne spolupracuje s mnohými základnými, strednými a vysokými školami.
- K vybraným operám sa tematicky snažíme pripravovať aj výstavy výtvarných diel a fotografií, ktoré sú príjemným a poučným sprestrením pobytu divákov v našom divadle.

- V rámci dramaturgie myslíme aj na celospoločenské problémy ako je rasová neznášanlivosť (Gypsy roots), drogová závislosť (Biele peklo) a rôzne formy diskriminácie, extrémizmu a i. Štátna opera považuje za potrebné sa takýmto témam venovať a vyjadrovať k nim určité etické postoje, umeleckými prostriedkami sa čo najviac približovať mladému človeku, „rozprávať jeho rečou“ a vykresľovať pritom podobu extrémistického správania v jeho reálnej podobe.
- Štátna opera sa snaží svojich divákov angažovať do aktivít, ktoré s jej dramaturgiou súvisia sekundárne, ale sú nesmierne dôležité pre zviditeľnenie divadla. Naďalej sa zapájame do programu európskej študentskej mobility Erasmus, čím dávame príležitosť mladým európskym umelcom získať prax v profesionálnom prostredí (členka zboru z Fínska, členovia orchestra z Talianska).
- Nezastupiteľné miesto v rámci aktivít orientovaných na podporu diváckej návštevnosti a zainteresovaní divákov na dianí v divadle patrí Diváckej cene. Návštevníci majú možnosť zvoliť si svojich najobľúbenejších sólistov a inscenáciu, a to formou ankety, ktorá je realizovaná prostredníctvom možnosti hlasovať hlasovacím lístkom. Jeden z hlasujúcich návštevníkov je vždy pri slávnostnom vyhodnotení ankety vyžrebovaný a ocenený hodnotnou cenou. Popri odmenených umelcoch Štátna opera udeľuje i ďalšiu cenu, a to svojmu najvernejšiemu divákovi.
- V budúcnosti sa chystáme v podobných aktivitách pokračovať a dosiahnuť, aby kvalitná dramaturgia Štátnej opery rezonovala u čo najširšieho spektra divákov.

11. Zabezpečenie prevádzky vlastného webového sídla.

- Od roku 2010 má Štátna opera sprístupnený zmodernizovaný dizajn webovej stránky.

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavní užívatelia výstupov Štátnej opery sú samotní diváci, školy, odborná kritika, zahraniční partneri a iné organizácie.

- diváci na bežných predstaveniach
sú hlavným užívateľom výstupov organizácie a tvoria najväčšiu časť návštevníkov
- školy (materské až vysoké vrátane základných umeleckých škôl)
využívajú naše výstupy na kultúrno-výchovnú činnosť detí, žiakov a študentov v rámci organizovaných, ale aj večerných predstavení
- odborná kritika
hodnotí našu činnosť po umeleckej stránke

- zahraniční partneri
spoločne uzavreté kontrakty pre spoluprácu v zahraničí

- iné organizácie
prenájom priestorov a služieb: počet celkom 10

10 ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

V roku 2012 bola vnútorná kontrolná činnosť vykonávaná v zmysle zákona č.502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov poverenými zamestnancami ŠO podľa vnútornej smernice Štátnej opery.

Vonkajšie kontroly :

- v roku 2012 bola vykonaná kontrola vnútornými audítormi MK SR zameraná na zhodnotenie primeraného nastavenia a efektívneho fungovania vybraných častí riadiaceho a kontrolného systému a hodnotenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v rámci finančného riadenia. Boli zistené nedostatky formálneho charakteru. Na odstránenie nedostatkov bol prijatý plán opatrení.

11 ZÁVER

V roku 2012 obohatila Štátna opera svoj repertoár o diela viacerých štýlových období, viacerých umeleckých žánrov, a to v zábere od hudobného klasicizmu cez operný verizmus v jeho vrcholnej podobe až po dielo slovenskej hudobnej moderny 20. storočia. Zároveň prispela k slovenskému divadelnému umeniu inscenovaním tanečnej drámy, ktorá v sebe prepojila atraktívnu hudbu francúzskeho romantizmu so súčasným pohybovým slovníkom vo fúzii s prvkami folklórneho tanca. Dramaturgia divadla bola orientovaná okrem scénických diel i na produkciu koncertných diel, rôznych sprievodných podujatí (napr. rozpravy o pripravovaných inscenáciách), výstav výtvarného umenia a pod. Štátna opera organizovala i dva festivaly Zámocké hry zvolenské a Banskobystrické hudobné dni hlboko zakorenené v kultúrnom povedomí mesta.

V sledovanom období sa Štátna opera predstavila i v zahraničí: v januári a v júli uskutočnili sólisti ŠO koncertné turné po Japonsku, v máji sa nadviazalo na predošlú spoluprácu s mestom Šalgotárján, kde bol pre Slovákov žijúcich v Maďarsku uvedený Verdiho operný hit *Nabucco*. V júni uviedli vo Viedni traja sólisti Opery spolu s klavírnym sprievodom komorný koncert zorganizovaný Rakúsko-slovenským kultúrnym spolkom. K najvýznamnejším ponukám na hosťovanie v zahraničí patrilo pozvanie súboru Štátnej opery na prestížny hudobný festival

Janáčkovy Hulvaldy, ktoré sa konalo v mesiaci júl. Uvedená bola operná inscenácia G. Verdiho *Simon Boccanegra*. Posledným hosťovaním Štátnej opery bola účasť jej sólistov a orchestra v rakúskom Hainburgu, kde sa predstavili s koncertom zostaveným zo známych operných, operetných a muzikálových árií a piesní.

V hodnotenom roku 2012 sme odohrali v porovnaní s rokmi 2010 a 2011 **vyšší počet predstavení**, čo sa v konečnom dôsledku **premietlo aj do výšky dosiahnutých tržieb**. Aj napriek nepriaznivej ekonomickej situácii v našom regióne sme boli schopní udržať návštevnosť na približne rovnakej úrovni ako v minulých rokoch.

Veríme, že v budúcom období sa podarí dokončiť rekonštrukciu Štátnej opery v plne naplánovanom rozsahu, čím sa zlepšia podmienky jednak pre zamestnancov a v neposlednom rade aj pre divákov.

Verejná práca KOMPLEXNÁ REKONŠTRUKCIA ŠTÁTNEJ OPERY V BANSKEJ BYSTRICI bola zaradená do Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 až 2014. V septembri 2011 bola verejná práca posúdená štátnou expertízou (Protokol o vykonaní štátnej expertízy č. 10 / 2011). Rozpočtovým opatrením č. 2/KV MK – 568/2012-103/9189 zo dňa 25. 6. 2012 boli na túto verejnú prácu schválené kapitálové výdavky v sume 190 000,- € na prípravné práce.

Pre nedostatok financií sa nám nepodarilo vyriešiť: celkovú situáciu v oblasti dopravy, fluktuáciu zamestnancov z dôvodu nízkeho finančného ohodnotenia a personálne doplnenie chýbajúcich umeleckých zamestnancov.

Dúfame, že situácia na trhu práce v našom regióne sa bude vyvíjať pozitívne, čo napomôže k zvýšeniu návštevnosti a tým aj hospodárskeho výsledku.

Výsledky umeleckej činnosti ŠO v priebehu roka 2012 pozorne sledovala aj odborná kritika, ktorá ju hodnotila veľmi pozitívne. O vysokej umeleckej úrovni banskobystričských produkcií svedčia aj výsledky „Ankety opernej kritiky“ z internetového portálu „Opera Slovakia“, ktorá rekapituluje dianie na hudobnej divadelnej scéne Slovenska za predchádzajúcu sezónu 2011/2012. V rámci ankety respondenti z odbornej obce odpovedali na sedem otázok. Ankety sa zúčastnili Michaela Mojžišová, Lýdia Urbančíková, Terézia Ursínyová, Vladimír Blaho a Pavel Unger. V nasledujúcom prehľade uvádzame tie kategórie, v ktorých sa na prvých troch priečkach umiestnila banskobystričká Štátna opera, jej pracovníci alebo spolupracovníci.

Najlepšie hudobné naštudovanie

Spolu s Robertom Jindrom sa na prvej pozícii umiestnil **Marián Vach** za naštudovanie slovenskej premiéry opery Jána Cikkera *Coriolanus*. Zároveň získal i tretie miesto v tejto kategórii, a to za naštudovanie slovenskej premiéry opery Umberta Giordana *Fedora*.

Najlepšia inscenácia sezóny

Na prvom mieste sa umiestnila inscenácia opery Jána Cikkera **Coriolanus** v Štátnej opere.

Najlepší mužský sólistický výkon

Na druhom mieste sa umiestnil **Martin Popovič** za stvárnenie postavy Gaia Marcia (Coriolana) v opere Jána Cikkera *Coriolanus*. Tretie miesto získal **Miroslav Dvorský** za stvárnenie

postavy Lorisa Ipanova v opere Umberta Giordana *Fedora* v slovenskej premiére v banskobystrickej Štátnej opere. Rovnaké umiestnenie dosiahol aj **Zoltán Vongrey** za stvárnenie postavy **Jaga** v opere Giuseppe Verdiho *Otello* v Opere SND.

Objav (talent) sezóny

Prvým miestom bol ocenený **Juraj Hollý**, ktorý zaujal v postave Ferranda v opere W. A. Mozarta *Così fan tutte* v banskobystrickej Štátnej opere. Druhé miesto získal **Ľubomír Popik** za postavu Guglielma v tej istej inscenácii.

Operná udalosť sezóny

Na druhom mieste sa popri ďalších troch významných operných udalostiach na Slovensku umiestnilo **uviedenie opery Jána Cikkerera *Coriolanus*** v slovenskej premiére v Štátnej opere. Tretie miesto patrí **koncertnému predvedeniu opery Vincenza Belliniho *Beatrice di Tenda*** (v slovenskej premiére), ktoré zaznelo na tohtoročných Zámockých hrách zvolenských v podaní Štátnej opery.

K významný úspechom Štátnej opery patrí i nominácia opery *Coriolanus* na najprestížnejšiu divadelnú cenu Slovenska **Dosky**. Časopis *Hudobný život* v tejto súvislosti uviedol: „V nomináciách na ocenenie Dosky 2012 uspela z troch slovenských operných domov len Štátna opera v Banskej Bystrici. Opera SND ani Opera Štátneho divadla Košice nezaujali porotu ani v jednej kategórii. Banská Bystrica naopak zabodovala v kategóriách troch, vo všetkých však zásluhou tej istej inscenácie: Cikkerovho Coriolana režiséra Romana Poláka. Prvá nominácia je do kategórie Najlepšia réžia roka, druhá do kategórie Najlepšia réžia roka a tretia oceňuje mužský herecký výkon Martina Popoviča v titulnej postave. Za inscenáciu Coriolana získal už Roman Polák spolu s dirigentom Mariánom Vachom Cenu Jána Cikkerera, ktorú každoročne udeľuje nadácia skladateľa.“ (Hudobný život, ročník XLIV, 9/2012)

Za mimoriadne umelecké počiny v slovenskom divadelníctve sa každoročne odovzdávajú i **Ceny Literárneho fondu**. V roku 2012 sa nositeľmi tejto ceny za Štátnu operu stali jej sólisti Martin Popovič (za pozoruhodný umelecký výkon v postave Coriolana v opere *Coriolanus*), Michal Hýrošš (za pozoruhodný umelecký výkon v postave Aufidia v opere *Coriolanus*), Katarína Perencseiová (za pozoruhodný umelecký výkon v postave Oľgy v opere *Fedora*) a Veronika Szabová (za pozoruhodný umelecký tanečný výkon v postave Carmen v rovnomennom diele).

Štátna opera v rámci svojich aktivít v roku 2012 naplnila vytýčené ciele, v rámci ktorých pokračovala v dlhodobu vyprofilovanej dramaturgickej línii a marketingovej stratégii.

V Banskej Bystrici 20. 02. 2013

PhDr. Rudolf Hromada
riaditeľ Štátnej opery